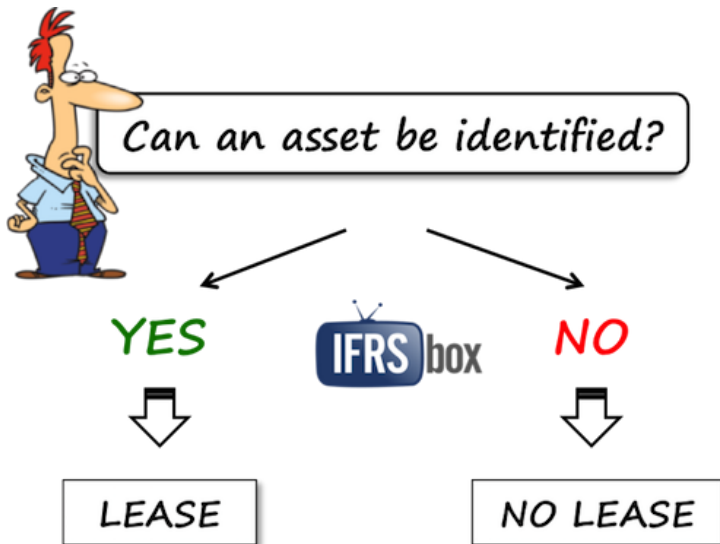

REGNSKABSMÆSSIG BE- HANDLING AF LEASING EFTER INTERNATIONALE REGNSKABSTANDARDER

Fra IAS 17 til IFRS 16

Af Nikolai Bjerg Monjezi, Studenr.
20156387 og Christian Ørum Peder-
sen, Studenr. 20157342
HD 2. del – Aalborg Universitet

Gruppe nr.:	37
Vejleder:	Georg Aaen
Afleveringsdato:	Maj 2019

Abstract

This report is about leasing and the changes in the International Reporting Standard IAS 17 to IFRS 16 in the danish legislation. The report provides an overview and describes the current leasing accounting standard compared to the new leasing accounting standard.

IFRS 16 is applicable from 1. january 2019, which reflects the relevance of the subject. The changes from IAS 17 to IFRS 16 predicted to become one of the biggest regulations in danish legislation in many years, actually since the IFRS become a part of the danish companies in 2005. The new accounting standard will have a impact on all Danish companies in class C-D and almost none effect on class B.

The distinguishes between financial and operational leasing do not take part in the IFRS 16 accounting standard compared to IAS 17. The criticism of IAS 17 is that the operating leases should not be showed in the balance sheet. It has been difficult to compare financial statements for users and in general lack of transparency. The IFRS 16 accounting standard will take this criticism away because of the new definition of asset, that means all agreements should be shown in balance sheet.

The highlight in this report is the differences from IAS 17 to IFRS 16 and how the IFRS 16 accounting standard will affect the balance sheet. In the analysis will the report show the effect in general and how the key figures will change. In addition will two Danish companies be involved to illustrate the changes of their balance sheet and how the effect is different depending on the size of operational leasing agreements. Finally will the report discuss the quality of the financial reporting when all agreement have to be shown in the balance sheet.

The conclusion of this report shows that the IFRS 16 is more complicated to use than the IAS 17. This is due to that the operating leases have to be included in the balance sheet. When assets and liabilities must be included in the balance sheet the companies have to make an assessment and estimation to make the lease term probable and to determine the size of the leasing benefits. This process can thorough and in addition, it requires a greater understanding of the rules than it did before.

In the first years of use the IFRS 16 the key figures will be negatively affected however, the effect will be neutralized over the years of the lease period. The solvency ratio and the liquidity ratio will be affected in particular the first years of use, because of the high front load cost. The impact on the accounting figures seems to be bad for the companies but the financial reporting will be of a higher quality, which is why IFRS 16 is implemented in Danish legislation. The regulation gives a better insight into the financial position of the companies and generally creates more commonality for the user.

Indholdsfortegnelse

1. Problembeskrivelse.....	5
1.1 Indledning.....	5
1.2 Problemformulering	7
1.3 Afgrænsning	8
1.4 Metodiske overvejelser.....	9
1.4.1 Litteratur.....	9
1.4.2 Empiri.....	9
1.4.3 Teori.....	10
1.4.4 Dataindsamling	11
1.4.5 Vurdering af rapportens validitet og reliabilitet	11
1.5 Rapportens struktur.....	12
1.6 Figuroversigt.....	14
2. IAS 17 og IFRS 16	16
2.1 Regnskabsstandardens tidslinje for leasing	16
2.2 IAS 17	18
2.2.1 Introduktion	18
2.2.2 Begrebsramme.....	18
2.2.3 Klassifikation af leasingkontrakter	19
2.2.4 Operationel leasing	23
2.2.5 Kritik af IAS 17	24
2.3 IFRS 16	25
2.3.1 Introduktion	25
2.3.2 Begrebsramme.....	25
2.3.3 Klassifikation af leasingkontrakter	26
2.3.4 Hvem er omfattet den nye regnskabsstandard	28
2.4 Delkonklusion	30
3. Implementering af IFRS 16	32
3.1 Effekt af IFRS 16 - forskellige brancher.....	34
3.1.1 Indregning af operationelle leasingkontrakter	36
3.3.2 Påvirkning i årsregnskabet - leje af lokaler.....	40
3.3.3 Kritik af IFRS 16	43
3.4 Delkonklusion	44

4. Effekten på udvalgte årsrapporter efter IFRS 16.....	45
4.1 Overvejelser og forventninger	45
4.2 Implementing af IFRS 16 hos Royal Unibrew A/S	46
4.2.1 Virksomheds Overblik	46
4.2.2 Indregning af leasingforpligtelse.....	47
4.3 Implementering af IFRS 16 hos DSV A/S.....	53
4.3.1 Indregning af leasingforpligtelse.....	55
4.4 Retvisende billede/ information til regnskabslæser	64
5. Konklusion	66
6. Litteraturliste	69

1. Problembeskrivelse

1.1 Indledning

Leasing er efterhånden en udbredt finansieringstype hos mange virksomheder. Store og små virksomheder benytter sig af leasing, når de anskaffer produktionsmaskiner, firmabiler, bygninger mv. Virksomheden opnår en likviditetsmæssig fordel, når de fordele anskaffelsessummen over en længere periode og kan derved udnytte kapitalen andetsteds.

Hidtil har virksomheder, der har aflagt årsrapport efter de internationale regnskabsstandarder haft muligheden for at benytte sig af IAS 17, hvor operationelle leasingkontrakter ikke indregne som ved en finansiel kontrakt, kritikken heraf har ført til en ny leasingstandard IFRS 16, der skal erstatte den nuværende IAS 17. IFRS 16 blev vedtaget af IASB i januar 2016, hvor der skal ske implementering fra 1. januar 2019¹. Formålet med den nye regnskabsstandard er at opnå gennemsækelighed i årsrapporterne for derved at opnå det retvisende billede.

Årsregnskabsloven indeholder ingen direkte bestemmelser om den regnskabsmæssige behandling af leasing. Her tages udgangspunkt i lovens definitionen på et aktiv, hvor der i stedet henvises til IAS 17², der skal bruges til at fortolke den danske lovgivning. Operationelle leasingkontrakter defineres ikke som et aktiv, da virksomheden ikke overtager alle væsentlige risici og fordele ved aktivet, men kun overtager brugsretten ved aktivet.

Årsregnskabslovens nuværende regnskabsmæssige behandling af leasing skal ændres, da EU's nyeste regnskabsdirektiv fra 2013 på visse punkter ikke blev implementeret korrekt i den danske lovgivning. De nye ændringer skal altså bringe den nuværende lovgivning i overensstemmelse med EU-lovgivningen IFRS 16 standarden.

¹ History of lease accounting, <https://explore.leaseaccelerator.com/history-of-lease-accounting-ifs-16/>

² EY, indsigt i årsregnskabsloven 3. udgave 2016/17, side 537-547

Definitionen i IFRS 16 Leasing skelner ikke mellem finansiel og operationel leasing. Det er alene brugsretten over det leasede aktiv, som afgør, om aktivet skal indregnes i balancen.³

Den nye implementering af IFRS 16 i dansk lovgivning spås til at være den ændring af IFRS, som vil have den største effekt på nøgletallene, siden de børsnoterede selskaber overgik til IFRS i 2005. Ændringen til IFRS 16 træder i kraft 1. januar 2019, hvor der er mulighed for at førtidsimplementere.

³ IFRS 16, <https://www.pwc.dk/da/nyt/2018/ifrs-16.pdf>

1.2 Problemformulering

Indledningen lægger op til at stille følgende spørgsmål:

Hvilke betydninger vil ændringen fra ISA 17 til IFRS 16 vedrørende leasing have for den regnskabsmæssige behandling for hhv. regnskabsklasse B, C og D og har ændringen nogen betydning i forhold til det retvisende billede, kontra tidligere?

Problemformuleringen vil blive besvaret ved hjælp af underliggende spørgsmål, der skal sikre en korrekt og fyldestgørende besvarelse.

1. Hvad er forskellen mellem IAS 17 og IFRS 16, og hvad kræves der ved indregning og måling for IFRS 16?
2. Hvilke ændringer vil der være for en eksisterende virksomhed, der aflægger efter de internationale regnskabsstandarder?
3. Hvad er informationsbehovet for regnskabslæserne i forbindelse med det retvisende billede og overholdes dette?

1.3 Afgrænsning

I rapporten er det fundet nødvendigt at foretage afgrænsning af flere områder - dels grundet begrænsningen i rapportens omfang samt at kunne lægge fokus på områderne i problemformuleringen.

- Rapporten vil ikke omhandle problemstillinger hos leasinggiver samt den regnskabsmæssige behandling heraf, da det ikke er vurderingen, at ændringerne i den nye regnskabsstandard vil have stor betydning på leasingtagers regnskab, hvorfor rapporten ikke vil have fokus herpå.
- Der vil i rapporten ikke være fokus på de momsmæssige forhold, da det ikke er i rapportens fokusområde, ligeledes findes det ikke relevant for besvarelsen.
- Der vil i rapporten ikke indgå skattemæssige aspekter. Årsagen er, at rapporten tager udgangspunkt i det regnskabsmæssige og ikke det skattemæssige.
- Regnskabsklasserne, som berøres i rapporten, er virksomheder, hvor der stilles krav til ekstern rapportering, hvorfor regnskabsklasse A undlades, da det ikke er et krav at udarbejde regnskab.
- Rapporten vil tage sig udgangspunkt i De Internationale Standarder, dog omfatter det kun IAS 17 og IFRS 16, øvrige standarder vil ikke blive behandlet, medmindre de indgår i en sammenhæng for at kunne foretage besvarelsen.
- Dataindsamlingen er stoppet d. 5. april 2019, hvorfor udgivelser, artikler m.m. herefter ikke vil medtages i rapporten.

1.4 Metodiske overvejelser

Metodevalget i rapporten er betydeligt, da det skal skabe sammenhæng og forståelse i rapporten. Problemformuleringen besvares løbende i delkonklusioner som opsamles i en samlet konklusion til sidst i rapporten.

Rapporten bygger på en deduktiv metode, i det teori testes i praksis. Lovændringerne er teori, som skal bruges til at undersøge, hvilke konsekvenser det vil have for de virksomheder, som påvirkes af lovændringerne.

Den deskriptive synsvinkel i rapporten kommer til syne, da problemformuleringen tager udgangspunkt i noget, som er fastlagt og besluttet på forhånd. Vores egne kommentarer og vurderinger af loven vil være normative udsagn, idet dette siger noget om, hvordan man kunne eller burde have gjort.

1.4.1 Litteratur

Litteraturen som i rapporten er anvendt fremgår af litteraturlisten. I rapporten er det et krav, at litteraturen er af en vis akademisk kvalitet, ligesom at den kan bidrage til besvarelsen af rapportens problemformulering.

Det i rapportens anvendte litteratur vil dels komme fra pensum i HD Studiet samt tekster fra lovgivningen, hvilket er med til at sikre kvaliteten af kilderne.

1.4.2 Empiri

Empirien i rapporten bygger på en ændring af årsregnskabsloven for behandling af leasing- og lejeaftaler. Årsregnskabslovens rammer ændres på baggrund af, at international lovgivning ændres IFRS 16. Undersøgelsen i rapporten tager udgangspunkt i de ændrede love og regler i ÅRL, som udspringer af international lovgivning.

En artikel fra FSR "*Ændrede regnskabsregler på vej: Nye regler om indtægter og leasing*"

Denne artikel giver en empirisk undren til emnet i rapporten.

Artiklen fra FSR beskriver kort omfanget af de nye regnskabsregler, og hvad der ligger til grund for ændringen. Pressemeddelelsen er en kort redegørelse, hvor holdninger,

meninger og vurderinger ikke er medtaget. Overblikket over rapportens emne samt lovændringerne er blandt andet iagttaget i artiklen.

Det er nødvendigt at selskaberne i analysen har en vis størrelse, og at de aflægger regnskab efter IFRS og derudover har betydelige operationelle leasingkontrakter. Selskaberne DSV A/S og Royal Unibrew A/S opfylder kriterierne og er derfor valgt i den empiriske analyse for at kunne besvare problemformuleringen bedst muligt.

1.4.3 Teori

Teorien, som danner baggrund for rapporten, er den nuværende lovgivning i ÅRL og den internationale lovgivende regulering samt de nye lovgivende internationale reguleringer IFRS 16.

1.4.4 Dataindsamling

Dataindsamlingen, der vil blive benyttet i rapporten, er af både kvalitativt og kvantitativt data.

De kvantitative data i rapporten kommer fra tal i årsrapporter, som skal bruges i analysen.

De kvalitative data i rapporten er alle resterende data. Artiklerne i rapporten vurderes værende troværdige og objektive, idet de er skrevet af anerkendte og respekterede medier med fokus på økonomi og erhverv.

Denne rapport vil udelukkende bestå af sekundære data, da dataen i rapporten er indsamlet af andre end den studerende selv. Den indsamlede data er love, bøger, årsrapporter, artikler mv. som er udarbejdet af andre end den studerende.

1.4.5 Vurdering af rapportens validitet og reliabilitet

I rapporten er den indsamlede data vurderet til at være pålidelig, da kilderne primært er teoretiske. Litteraturen stammer fra lovsamlinger og andre teoretiske kilder samt pensum fra HD-studiet. Derudover er andet anvendt data, indsamlet fra troværdige fagfolk og medier, som er med til at bevare objektivitet i rapporten.

Den høje pålidelighed af data har stor betydning for konklusionen i rapporten.

1.5 Rapportens struktur

Rapporten opdeles i flere dele, hvor første del er problembeskrivelsen og den indledende del.

Den anden del vil indeholde en introduktion til de internationale regnskabsstandarde IAS 17 og IFRS 16, herunder en generel beskrivelse af regnskabspraksis i de førnævnte regnskabsklasser.

Her vil efterfølgende komme en generel redegørelse og beskrivelse af leasing samt introduktion til begrebsrammen i henhold til de internationale regnskabsstandarde IAS 17 og IFRS 16. Afslutningsvis vurderes de internationale regnskabsstandarde samt kritik af disse, der vil være afslutningen af første del af rapporten.

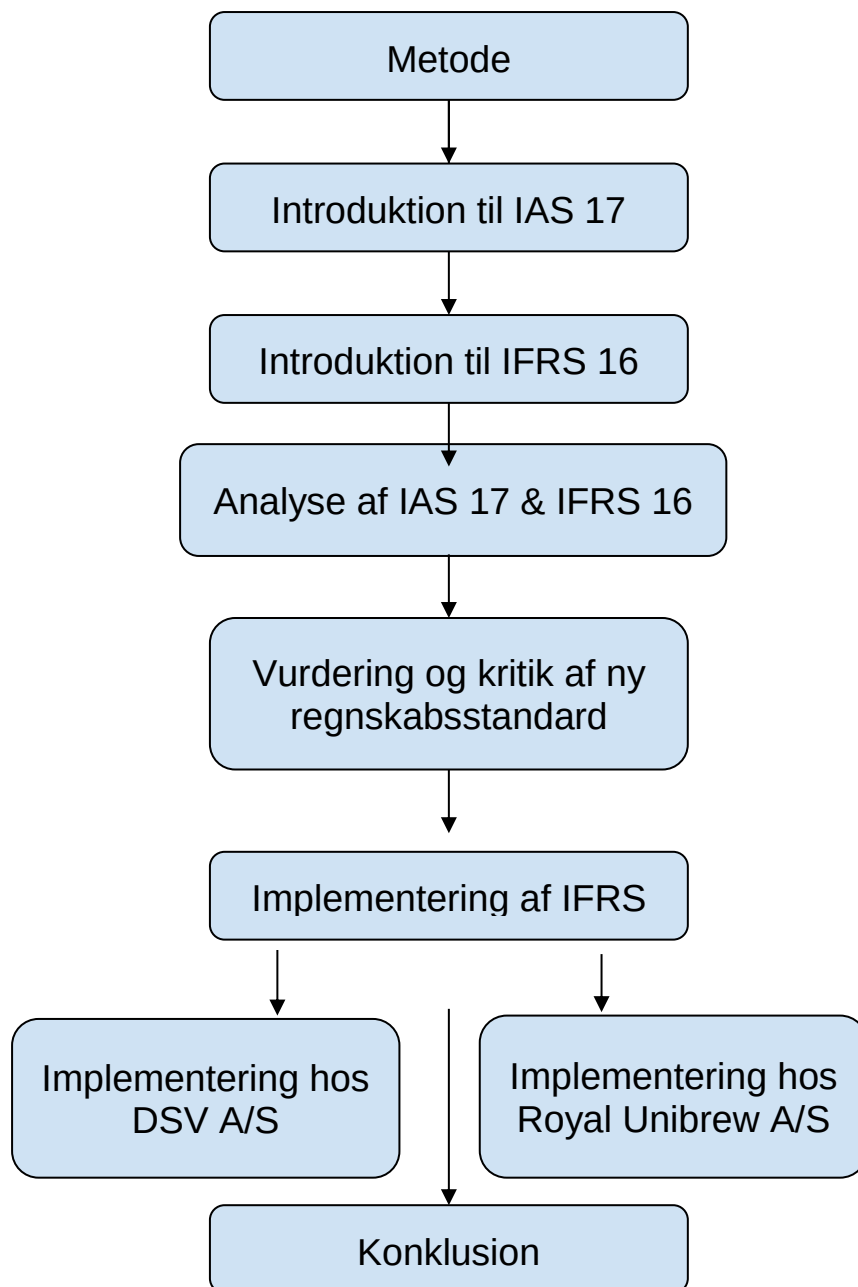
Den tredje del af rapporten vil omhandle indregning og måling for en operationel leasingkontrakt efter IFRS 16 samt en analyse af hoved- og nøgletal og eventuelle påvirkninger heraf.

I den fjerde del af rapporten foretages en analyse af to eksisterende virksomheder, Royal Unibrew A/S og DSV A/S. Analysen belyser, hvilke leasingtyper de gør brug af, og hvilken regnskabsstandard der benyttes til indregning og nøgletalsanalyse.

Her vil efterfølgende blive foretaget en analyse og vurdering af, hvorvidt der opnås et retvisende billede, og hvilken betydning denne måtte have for regnskabslæser.

Afslutningsvist vil femte del indeholde konklusionen af rapporten, hvor problemformuleringen vil blive besvaret.

Opbygningen af rapporten er skitseret i nedenstående model:

1.6 Figuroversigt

Figur 1 Historisk overblik over IAS 17	16
Figur 2 Historisk overblik over IFRS 16	17
Figur 3 Eksempel på indregning af finansiel leasing - Egen tilvirkning	22
Figur 4 Beslutningstræ vedrørende leasing efter IFRS 16 – Kilde Årsrapport efter internationale regnskabsstandarde - fra dansk praksis til IFRS, 5 udgave, s. 552, Fedders Jan Figur 16.4	26
Figur 5 Beslutningstræ med implementeringsregler - Kilde: PriceWaterHouse "Hvad betyder den nye leasingstandard, IFRS 16 for din virksomhed?" S.9+10, Tang Lassen Kim.....	32
Figur 6 Brancheoversigt af operationelle leasingaftaler - Kilde: PWC, Leasing efter IFRS 16, figur 1, side 9	34
Figur 7 Effekt på balancen fra IAS 17 til IFRS 16 - Kilde: EY, Ny IFRS-standard om leasing kan øge lejers incitament til korte lejeaftaler	35
Figur 8 Påvirkning i resultatopgørelse - Kilde PWC, Leasing efter IFRS 16	36
Figur 9 Eksempel på opgørelse af nutidsværdi af operationel leasing - Egen tilvirkning.....	37
Figur 10 Eksempel på påvirkning i resultatopgørelse, fra IAS 17 til IFRS 16 - Egen tilvirkning.....	38
Figur 11 Eksempel på påvirkning i balancen fra IAS 17 til IFRS 16 - Egen tilvirkning	39
Figur 12 Eksempel på opgørelse af aktiv, forpligtelse - Egen tilvirkning	42
Figur 14 Beregning af leasingaktiv, forpligtelse og resultatmæssig påvirkning - Egen tilvirkning.....	48
Figur 15 Resultatopgørelse for Royal Unibrew A/S - Kilde: Årsrapport for Royal Unibrew A/S, s. 66	49
Figur 16 Påvirkning af resultatopgørelse, Royal Unibrew A/S - Egen tilvirkning.....	49
Figur 17 Aktiver for Royal Unibrew A/S - Kilde: Årsrapport for Royal Unibrew A/S, s. 67	50
Figur 18 Passiver for Royal Unibrew A/S - Kilde: Årsrapport for Royal Unibrew A/S, s. 67	51
Figur 19 Påvirkning på balance, Royal Unibrew A/S - Egen tilvirkning.....	52

Figur 20 Opening balance and estimated full-year effekt - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, side 51	55
Figur 21 Leasingforpligtelser 2018 - Kilde: DSV årsrapport, s. 62	56
Figur 22 Beregning af nutidsværdi på leasingydelser i mio.kr. - Egen tilvirkning	56
Figur 23 Beregning af leasingaktiv, forpligtelse og resultatmæssig påvirkning i mio. kr. - Egen tilvirkning	57
Figur 24 Resultatopgørelse for DSV A/S - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, s. 44	58
Figur 25 Effekt på resultatopgørelse for DSV A/S i mio. kr. - Egen tilvirkning	59
Figur 26 Aktiver for DSV A/S - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, s. 46	60
Figur 27 Passiver for DSV A/S - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, s. 46.....	61
Figur 28 Effekt på balance for DSV A/S i mio. kr. - Egen tilvirkning.....	62

2. IAS 17 og IFRS 16

2.1 Regnskabsstandardens tidslinje for leasing

Historikken for regnskabsstandarden for den regnskabsmæssige behandling af leasing går langt tilbage i tiden. IAS 17 blev lagt til høring i oktober 1980⁴, hvor den først endelig blev vedtaget i september 1982 med effekt fra 1. januar 1984. Igennem årene har IAS 17 være ændret flere gange jf. figur 1 i nedenstående.

History of IAS 17

October 1980	Exposure Draft E19 <i>Accounting for Leases</i>
September 1982	IAS 17 <i>Accounting for Leases</i>
1 January 1984	Effective date of IAS 17 (1982)
1994	IAS 17 (1982) was reformatted
April 1997	Exposure Draft E56, <i>Leases</i>
December 1997	IAS 17 <i>Leases</i>
1 January 1999	Effective date of IAS 17 (1997) <i>Leases</i>
18 December 2003	Revised version of IAS 17 issued by the IASB
1 January 2005	Effective date of IAS 17 (Revised 2003)
16 April 2009	IAS 17 amended for Annual Improvements to IFRSs 2009 about classification of land leases
1 January 2010	Effective date of the April 2009 revisions to IAS 17, with early application permitted (with disclosure)
1 January 2019	IAS 17 will be superseded by IFRS 16 Leases

Figur 1 Historisk overblik over IAS 17

IFRS 16 som erstatter IAS 17 har været en lang process, der begyndte i juli 2006, hvor den blev tilføjet til IASBs dagsorden⁵. Igennem årene har der været flere høringsudkast, ED/2010/9 og ED/2013/6⁶, og dette førte til, at IFRS 16 blev udgivet i januar 2016

⁴ IAS 17, <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias17>

⁵ IFRS 16, <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs-16>

⁶ IFRS 16, <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs-16>

med effekt pr. 1. januar 2019. Figur 2 i nedenstående illustrerer det historiske overblik for IFRS 16.

History of IFRS 16

Date	Development	Comments
July 2006	Added to the IASB's agenda	
19 March 2009	Discussion Paper DP/2009/1 <i>Leases: Preliminary Views</i> published	Comment deadline 17 July 2009
17 August 2010	Exposure Draft ED/2010/9 <i>Leases</i> published	Comment deadline 15 December 2010
21 July 2011	IASB/FASB announce intention to re-expose proposals	ED originally expected in first half of 2012
16 May 2013	Exposure Draft ED/2013/6 <i>Leases</i> published	Comment deadline 13 September 2013
13 January 2016	IFRS 16 <i>Leases</i> published	Effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019

Figur 2 Historisk overblik over IFRS 16

2.2 IAS 17

2.2.1 Introduktion

Formålet med dette afsnit er at redegøre for den nuværende internationale regnskabsstandard for leasing, IAS 17, der fastlægger den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter og sonderer mellem de to typer af kontrakter - finansiell leasing og operationel leasing⁷. Regnskabsstandarden omhandler både leasinggiver og leasingtager, men som beskrevet i afgrænsningen vil rapporten ikke omhandle forhold for leasinggiver.

I afsnittet vil der indledningsvist foretages en beskrivelse af begrebsrammen, der dernæst vil følges op af en beskrivelse af den regnskabsmæssige behandling af leasing. Det vil dog kun være de hovedtræk, der er fundet væsentlige, området vil beskæftige sig med.

2.2.2 Begrebsramme

I regnskabsstandarden har en leasingkontrakt følgende definition: *“En kontrakt, hvor leasinggiver overdrager brugsretten for en aktiv i en given periode”*. Er der modsat tale om en kontrakt, hvor der sker betaling efter fx brugstimer, er dette ikke defineret som en kontrakt.

⁷ IAS 17, s. 215

Der er følgende undtagelser, hvor IAS 17 ikke finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling. Dette omhandler følgende områder⁸:

- Leasingaftaler vedrørende udvinding af olie, naturgas og lignende ikke-gendannelige forekomster.
- Immaterielle rettigheder som en virksomhed får licens til at bruge fra en anden virksomhed.
- Leasingaftaler vedrørende licensaftaler omfattende f.eks. film, patenter og copyright-rettigheder.

Regnskabsstandarden anvendes kun på aftaler, hvor brugsretten overgår til leasingtager.

2.2.3 Klassifikation af leasingkontrakter

I IAS 17 klassificeres leasingkontrakter i to - finansiell leasing og operationel leasing. Finansiell leasing bliver defineret som en kontrakt eller aftale, hvorved alle risici, der kommer med aktivet, overgår til leasingtager.

Den operationelle leasing afgrænses negativt, hvorved at alt, der ikke er en finansiell leasingkontrakt eller leasingaftale, bliver defineret som operationel leasing.

Når man ser på en leasingkontrakt med klassifikationen heraf, hvorvidt der er tale om en finansiell eller operationel kontrakt, skal det ske på første indgåelsestidspunkt, foreskriver IAS 17⁹. Dette kan dog være en ulempe, da en kontrakt kan være underskrevet tidligere, end aktivet overdrages til leasingtager, hvorfor dagsværdien af aktivet kan nå at ændre sig, hvilket kan betyde ændring i nutidsværdien.

⁸ Årsrapport efter IFRS, 2017, s. 546

⁹ Deloitte, IAS 17, s. 215

Om en leasingkontrakt skal klassificeres som enten en finansiel eller operationel kontrakt, er der en række forhold, der indikerer, om der er tale om en finansiel kontrakt¹⁰:

- Leasingtager overtager ejendomsretten til aktivet ved udløbet af leasingperioden.
- Leasingtager har købsoption på det leasede aktiv, der er så fordelagtig, at det ved indgåelse af leasingaftalen er rimeligt sikkert, at den udnyttes.
- Leasingperioden dækker hovedparten af leasingaktivets økonomiske levetid.
- Ved indgåelse af leasingaftalen svarer nutidsværdien af minimums- leasingydelse til den væsentligste del af dagsværdien af det leasede aktiv.
- Det leasede aktiv er af en så specialiseret art, at det alene kan benyttes af leasingtager, medmindre der foretages væsentlige ændringer.
- Leasingtager skal dække leasinggivers eventuelle tab ved opsigelse af aftalen.
- Gevinster og tab som følge af ændringer i dagsværdien for det leasede aktiv ved ophør af leasingperioden tilfalder leasingtager, eksempelvis via reduktioner i den sidste leasingydelse
- Leasingtager kan fortsætte leasingaftalen efter udløb til en fordelagtig leje¹¹.

Ovenstående forhold kan naturligvis ikke stå alene, hvorfor der skal tages en samlet vurdering af kontrakten (indhold frem for formalia). Som tidligere nævnt er det vigtigt, hvorvidt om der er tale om en finansiel eller operationel kontrakt, når denne skal indregnes i årsrapporten.

2.2.3.1 Finansiel leasing

Regnskabsmæssigt anses finansiel leasing på samme måde, som hvis virksomheden havde købt et aktiv, hvor der var sket finansiering via fx banken. Dog skal det bemærkes, at det i regnskabsklasse B er valgfrit, hvorvidt der ønskes indregning af finansielle leasingkontrakter eller blot en oplysning i noterne, og leasingydelse udgiftsføres på forfaldstidspunktet¹².

¹⁰ www.iasplus.com, IAS 17, s. 47.

¹¹ Deloitte, IAS 17, s. 215

¹² EY, Årsregnskabsloven 2016-17, s. 539

2.2.3.2 Indregning og måling

Ved indregning i regnskabet¹³ skal leasingaktiver indregnes som et aktiv og en forpligtelse, akkurat på samme måde som hvis virksomheden havde købt aktivet.

Aktivet indregnes ved leasingperiodens begyndelse til dagsværdien herpå, der foretages ud fra en forventning om, hvad værdien på aktivet er værd eller til en lavere nutidsværdi af minimumsydelserne - når denne beregnes, skal leasingkontraktens interne rente anvendes som diskonteringsfaktor. Hvis denne ikke kendes, skal leasingtagers marginale lånerente anvendes.

Til beregning af nutidsværdien af minimumsydelserne skal nedenstående faktorer benyttes:

- Leasingperioden
- Diskonteringsfaktor (interne rente eller marginale lånerente)
- Minimumsydelserne

På lige fod med de eventuelt øvrige aktiver afskrives leasingaktivet over leasingperioden, som fastsættes i den anvendte regnskabspraksis i virksomheden, således at aktivet ved aftalens udløb har en værdi på kr. 0, såfremt at virksomheden ifølge kontrakten ikke har mulighed for eller ret til at købe aktivet efter udløb.

Forpligtelsen i regnskabet indregnes med samme beløb, som svarer til aktivet, med forbehold for eventuelle omkostninger der er afholdt i forbindelse med indgåelse af leasingkontrakten. Forpligtelsen nedbringes løbende, med hvad der svarer til leasingydelserne.

¹³ Deloitte, IAS 17, s. 216

I nedenstående, er vist et eksempel på, hvorledes en finansiel leasingkontrakt skal indregnes i balancen. Der er fastsat følgende:

- Leasingperioden løber på 10 år.
- Leasingydelsen er kr. 60.000 pr. år.
- Marginal lånerente er 5,6%
- Dagsværdi kendes ikke
- Scrapværdi kr. 0

År	Leasingydelse	Afskrivning	Rente	Omkostninger i alt	Forskel	Aktiv	Forpligtelse
						450.000	450.000
1	60.000	45.000	25.220	70.220	- 10.220	405.000	415.220
2	60.000	45.000	23.271	68.271	- 8.271	360.000	378.491
3	60.000	45.000	21.212	66.212	- 6.212	315.000	339.703
4	60.000	45.000	19.039	64.039	- 4.039	270.000	298.742
5	60.000	45.000	16.743	61.743	- 1.743	225.000	255.485
6	60.000	45.000	14.319	59.319	681	180.000	209.803
7	60.000	45.000	11.758	56.758	3.242	135.000	161.562
8	60.000	45.000	9.055	54.055	5.945	90.000	110.616
9	60.000	45.000	6.199	51.199	8.801	45.000	56.816
10	60.000	45.000	3.184	48.184	11.816	0	- 0
Sum	600.000	450.000	150.000	600.000	0		

Figur 3 Eksempel på indregning af finansiel leasing - Egen tilvirkning

Som det fremgår i ovenstående figur, kan nutidsværdien beregnes til kr. 452.258. Kolonnen med "forskel" viser forskellen mellem leasingydelsen og den beregnede afskrivning inkl. renteomkostningerne - som det fremgår, udlignes den over perioden.

Forpligtelsen nedbringes årligt med leasingydelseerne fratrasket rente- omkostningerne indtil kontraktens udløb.

2.2.3.3 Oplysninger i regnskabet

IAS 17 indeholder ikke bestemmelser til oplysninger og notekrav i årsrapporten¹⁴, her henvises i stedet til IFRS 7 vedrørende finansielle instrumenter.

Oplysningskravene i henhold til IFRS 7 lyder på, at leasingtager i regnskabet skal oplyse følgende vedrørende finansielt leasede aktiver:

- Der skal oplyses den regnskabsmæssige værdi for hver af de enkelte kategorier af aktiver.
- Der skal opgøres en afstemning af de totale minimumsleasingydelse pr. balancedagen.
- Oplyses om deres nutidsværdi fordelt på forfald:
 - Under 1 år.
 - Mellem 1 og 5 år.
 - Over 5 år
- Betingede lejeordninger der er udgiftsført i resultatopgørelsen.
- Der skal gives en generel beskrivelse af betingelserne for de indgåede leasingkontrakter.

2.2.4 Operationel leasing

Ved den operationelle leasingkontrakt forstås det, at leasingtager overtager brugsretten til aktivet, imens ejendomsretten fortsat er hos leasinggiver¹⁵.

2.2.4.1 Indregning og måling

Ved leasingydelserne som følge af en operationel leasingkontrakt skal omkostningerne udgiftsføres i resultatopgørelsen løbende over leasingperioden på et lineært grundlag, med mindre der er valgt en mere systematisk metode, der er fundet mere retvisende¹⁶.

¹⁴ Deloitte, IAS 17, s. 216

¹⁵ Deloitte, IAS 17, s. 216

¹⁶ www.iasplus.com, IAS 17, s. 122

2.2.4.2 Oplysninger i regnskabet

Som ved den finansielle leasingkontrakt indeholder IAS 17 ingen præsenteringskrav, og der henvises i stedet til bestemmelserne i IFRS 7, hvor der skal gives en generel beskrivelse af væsentlige leasingkontrakter på samme måde som ved finansielle leasingkontrakter.

Her skal oplyses om følgende¹⁷:

- De totale fremtidige leasingydelse opdeles således:
 - Under 1 år
 - Mellem 1 og 5 år
 - Over 5 år.

2.2.5 Kritik af IAS 17

En virksomheds balance kan være væsentlig påvirket af, om en leasingkontrakt er klassificeret som en finansiell eller operationel leasing. Det kan for regnskabslæseren være svært at skabe sig et overblik over virksomhedens samlede aktiver og forpligtelser.

For regnskabslæseren har informationsbehovet manglet gennemsigtighed, da aktiver og forpligtelser ikke afspejler den virkelige situation i virksomheden.

Problematikken består bl.a. i situationen, hvor virksomheden skal vælge klassificeringen af leasingkontrakten, da vurderingen af, hvorledes denne skal behandles, er subjektiv. Her er der et incitament til at konstruere en leasingkontrakt således, at den klassificeres som en operationel leasingkontrakt.

Overordnet set, kan der derfor stilles spørgsmål ved, om det retvisende billede opnås ved benyttelse af IAS 17. IFRS 16 skal sidestille en del af kritikpunkterne ved IAS 17, da der ikke skelnes imellem leasingtype. Alle aktiver med en forpligtelse opfylder kriterierne for indregning efter IFRS 16.

¹⁷ Deloitte, IAS 17, s. 216

2.3 IFRS 16

2.3.1 Introduktion

IFRS 16 er den standard, som er implementeret i dansk lovgivning vedr. leasing, og denne træder i kraft pr. 1 januar 2019¹⁸.

Formålet med dette afsnit er at beskrive den internationale regnskabsstandard for leasing, IFRS 16.

Regnskabsstandarden omhandler både leasinggiver og leasingtager, men som beskrevet i afgrænsningen, vil rapporten ikke omhandle forhold for leasinggiver.

I afsnittet vil der indledningsvist ske en beskrivelse af begrebsrammen, efterfulgt af en beskrivelse af den regnskabsmæssige behandling af leasing. Afsnittet vil kun omhandle de hovedtræk, der er fundet væsentlige.

2.3.2 Begrebsramme

“A contract, or part of a contract, that conveys the right to use an asset for a period of time in exchange for consideration” IFRS 16 - Definition af leasingaftale. ¹⁹

Definitionen af en leasingaftale skal forstås ved, at brugsretten til et aktiv overdrages i en periode mod betaling. Det er alene brugsretten, som skal overdrages, hvilket medfører, at alle leasingaftaler hos leasingtager skal indregnes i balancen, da brugsretten til et aktiv overgår ved både finansiell- og operationel leasing.

Som tidligere beskrevet i leasingstandarden IAS 17, havde man pligt til at klassificere, om en leasingaftale var finansiell eller operationel, hvor det kun var de finansielle leasingaftaler, som skulle indregnes i balancen.

IFRS 16 skelner ikke mellem finansiell- og operationel leasing for leasingtager. Det er altså ikke længere muligt at holde operationelle leasingkontrakter ude af balancen, som det var ved IAS 17 standarden. Formålet med standarden er, at alle oplysninger omkring leasingaftaler indgår i årsrapporten, som skal sikre et mere retvisende billede

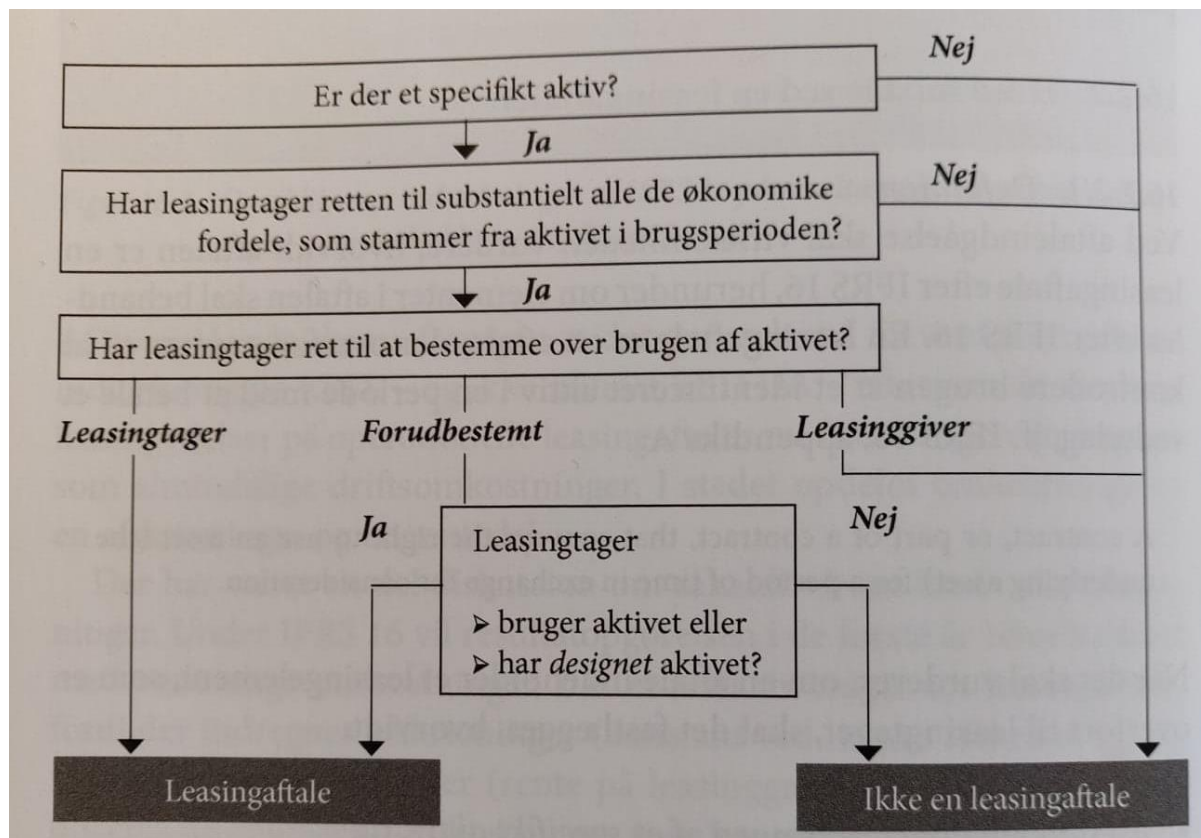
¹⁸ IASplus.com, IFRS 16

¹⁹ Årsrapport efter internationale regnskabsstandarde - fra dansk praksis til IFRS, s. 551,

og derudover give regnskabslæseren en bedre forståelse og et bedre grundlag til at vurdere og analysere regnskabet. IFRS 16 skal bidrage til at give et bedre billede af virksomhedernes finansielle stilling og deres indtjening.

2.3.3 Klassifikation af leasingkontrakter

I nedenstående figur er det illustreret, hvorledes en aftale er en leasingaftale eller ej.

Figur 4 Beslutningstræ vedrørende leasing efter IFRS 16 – Kilde Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS, 5 udgave, s. 552, Fedders Jan Figur 16.4

Om der er et specifikt aktivt afhænger af, om det er muligt at identificere et specifikt aktiv i aftalen. Hvis der eksempelvis er tale om en etage i en bygning, kan der foretages en fysisk afgrænsning af aktivet, og en maskine kan fremgå af en aftale med et serienummer.

Derudover skal leasingtager have kontrol over aktivet, hvorved der forstås en ret til at bestemme over, hvad aktivet skal bruges til og dermed alle de økonomiske fordele fra aktivet. Denne klassifikation af leasingkontrakter skulle også foretages ved IAS 17,

hvor man efterfølgende skulle klassificere typen af leasingkontrakten. Med de nye bestemmelser efter IFRS 16 skal der kun foretages en klassifikation, som beslutter, om der er en leasingaftale eller ej.

Når der tales om et specifikt aktiv, er det alene aktivet, som anses som et aktiv. Serviceydelser hertil anses altså ikke som et specifikt aktiv og skal derfor ikke indregnes i balancen sammen med aktivet. I standardkontrakter er det typisk præciseret, om ydelsen indeholder en serviceaftale, og hvor stor en del af ydelsen denne serviceydelse udgør. Er det ikke tydeliggjort i kontrakten, skal kontrakten muligvis laves om, så det er muligt at isolere aktivet. Det specifikke aktiv er som regel ikke svært at identificere, dog kan der i nogle kontrakter forekomme aftaler om ombytning af leasingaktivet fra leasinggivers side. I denne situation opfylder kontrakten ikke definitionen på et specifikt aktiv, da leasinggiver har mulighed for at ombytte aktivet. Der skal dog være et substantiel ret for ombytningen. Det betyder altså, at leasinggiver skal kunne ombytte aktivet rent fysisk, og det økonomiske aspekt skal være til stede ved ombytningen²⁰.

Når kontrollen over aktivet skal vurderes, skal leasingtager tilgå alle økonomiske fordele af leasingaktivet, og derudover skal leasingtager have ret til at bestemme over brugen af leasingaktivet i leasingperioden.

De økonomiske fordele ved aktivet tilgår virksomheden, når denne bruger eller besidder aktivet. Alle pengestrømme, som forekommer ifm. aktivet, skal tilgå leasingtager, for at det økonomiske aspekt er opfyldt.

Kontrollen over aktivet omhandler, om leasingtager har brugsretten over aktivet og dermed bestemmer over brugen af aktivet i leasingperioden. Leasingtager skal altså bestemme, hvilke formål aktivet skal bruges til, og hvordan det skal anvendes. Leasingtager skal bestemme hvad, hvordan og hvornår, leasingaktivet bruges og produktionsmængden herpå. Hvis leasinggiver forhindrer leasingtager i brugsretten eller kontrollen over aktivet, kan det diskuteres, om der er tale om en reel leasingaftale.

²⁰ Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS, s. 552

2.3.4 Hvem er omfattet den nye regnskabsstandard

Allerede i marts 2006²¹ indførte folketinget en undtagelse i ÅRL §33 stk. 1, 2. punkt for at fjerne presset af regnskabsklasse B virksomheder. Regnskabsklasse B virksomheder kan undlade finansielle leasingkontrakter i balancen, selvom de har alle væsentlige risici og fordele, som er forbundet med ejendomsretten over aktivet. Dog skal virksomhederne i regnskabsklasse B stadigvæk oplyse om resterende leasingydelser i noter.

Inden IFRS 16 standarden træder i kraft, har regnskabsklasse B virksomhederne altså mulighed for at indregne finansielle leasingkontrakter på samme vis som operationelle leasingkontrakter, medmindre det påvirker det retvisende billede. Hvis årsrapporten ikke giver et retvisende billede, skal de i stedet indregne finansielle leasingkontrakter efter IAS 17.

Når IFRS 16 standarden træder i kraft, kan regnskabsklasse B virksomheder, hvis de vælger at indregne leasing, vælge mellem IAS 17 eller IFRS 16. Derved vil den nye IFRS 16 i praksis ikke have nogen betydning for regnskabsklasse B virksomheder men kun regnskabsklasse C og D.²²

2.3.4.1 Indregning og måling

Når leasingtager indgår en leasingaftale, og aftalen træder i kraft, skal leasingtager indregne forpligtelsen og aktivere et aktiv, som de hermed har brugsretten over. Det skal først indregnes fra den dag, aktivet er blevet leveret²³.

Indregningen og målingen sker på samme vis som ved IAS 17, når finansielle leasingkontrakter indregnes. Forskellen er, at alle leasede aktiver ved IFRS 16 klassificeres som et materielt anlægsaktiv, også selvom der juridisk kun findes en rettighed til at bruge aktivet. Hvis en serviceaftale skulle være en del af aftalen, skal denne være adskilt fra leasingforpligtelsen, da det stadigvæk kun er brugsretten og leasingforpligtelsen, som indregnes i balancen. En sådan serviceaftale skal indregnes i resultatopgørelsen som hidtil. Derudover skal leasingperioden vurderes, da det kan være

²¹ EY, Årsregnskabsloven 2016/17, s. 537

²² Danske revisorer FSR "Ændrede regnskabsregler på vej: Nye regler om indtægter og leasing" IFRS 16 om leasing

²³ Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS, s. 564

tvetydigt af kontrakten. Der kan være optioner om forlængelse og opsigelser, som gør, at dette kan være svært at vurdere.

Som udgangspunkt skal alle leasingaftaler og dertilhørende forpligtelser indregnes i balancen. Aktiver med lav værdi samt kortfristede kontrakter kan udelades af balancen.

Derudover omfatter standarden kun aktiver, som er materielle anlægsaktiver.

Nedenstående leasingaftaler er derfor ikke omfattet af standarden²⁴:

- *Rettigheder til efterforskning eller brug af mineralressourcer (IFRS 6, Efterforskning og vurdering af mineralressourcer)*
- *Biologiske aktiver omfattet af IAS 41, Landbrug*
- *Koncessionsaftaler omfattet af IFRIC 12, Koncessionsaftaler*
- *Licenser til immaterielle rettigheder omfattet af IFRS 15, omsætninger fra kontrakter med kunder*
- *Licensrettigheder omfattet af IAS 38, Immaterielle*

Leasingtager kan dog vælge at indregne disse immaterielle aktiver i balancen med undtagelse af licensaftaler.

Som nævnt ovenfor kan aktiver med lav værdi samt kortfristede kontrakter udelades i balancen. Leasingperioden på kontrakten må maksimalt udgøre 12 måneder, og aktiver med en lav værdi omfatter aktiver med en værdi på 5.000 USD eller derunder.

Når leasingperioden skal vurderes, er det afgørende, om leasingkontrakten indeholder eventuelle optioner, som kan forlænge eller forkorte leasingperioden. Findes der forlængelsesoptioner, skal disse indgå i vurderingen af leasingperioden, og derfor kan en kontrakt på 12 måneder eller mindre alligevel skulle indregnes, da kontrakten indirekte løber i mere end 12 måneder. Hvis der indgås sammensatte kontrakter med flere leasingaktiver af lav værdi, skal disse først og fremmest kunne adskilles, før de kan

²⁴ Deloitte "Introduktion til de internationale regnskabsstandarder IFRS 16", side. 155.

undlades fra balancen. Derudover skal aktiverne i kontrakten være uafhængige af hinanden, før de kan undlades fra balancen.

Hvis kriterierne for aktiver med lav værdi eller korte kontrakter er opfyldt, udgiftsføres de løbende omkostninger på almindelig vis i resultatopgørelsen, ligesom leasingydelse tidligere blev udgiftsført i resultatopgørelsen ved operationelle leasingkontrakter.

2.4 Delkonklusion

Virksomhederne, som fremadrettet benytter IFRS 16, skal ikke længere vurdere hvilken leasingtype, kontrakten indeholder. De skal kun vurdere, om aftalen indeholder en leasingaftale eller ej. Hvis det er problematisk at fastlægge, kan man med fordel bruge beslutningstræet.

Alle leasingkontrakter skal altså indregnes ens i årsrapporten, da der ikke længere sondres mellem, hvilken type af leasingkontrakt det er.

Som udgangspunkt er det kun regnskabsklasse C og D virksomheder, som bliver berørt af den nye leasingstandard, medmindre at en regnskabsklasse B virksomhed vælger at indregne efter IFRS 16 standarden. Det vurderes dog, at størstedelen af alle regnskabsklasse B virksomheder ikke vil blive berørt af ændringen, da størrelsen af regnskaberne i denne klasse ikke vil få behov for at benytte den nye leasingstandard.

Det er blevet vigtigere at kunne identificere serviceydelser i leasingkontrakterne, da de skal adskilles fra de operationelle leasingkontrakter. Tidligere blev serviceydelserne udgiftsført i resultatopgørelsen sammen med ydelsen på aktivet, hvorfor det ikke var nødvendigt at kunne adskille disse.

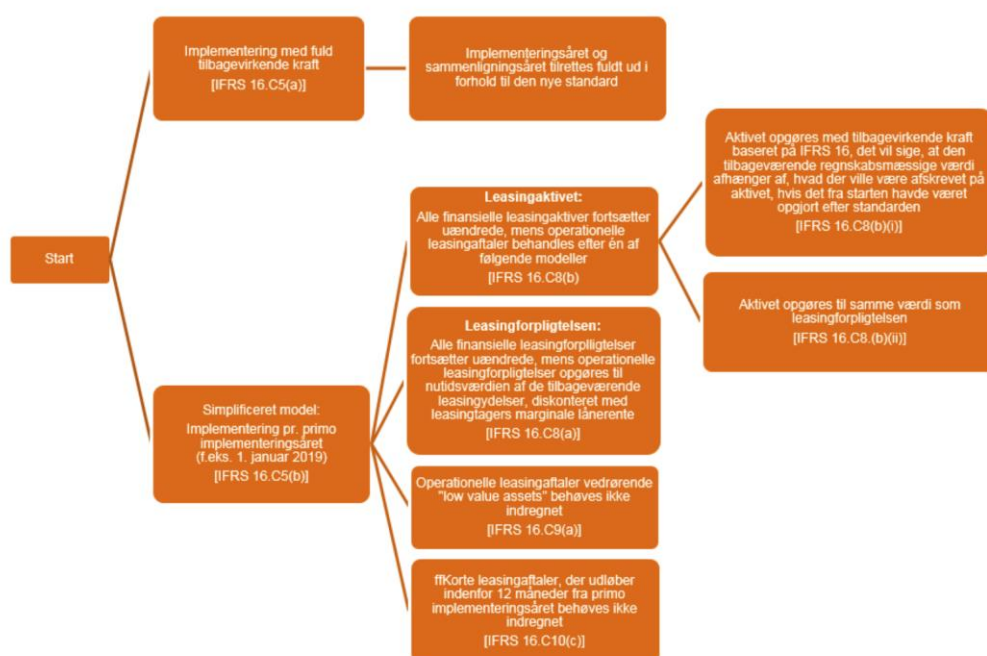
Der stilles generelt større krav, når leasingaktiv og forpligtelse skal indregnes, da leasingperioden og leasingydelsen skal vurderes.

Virksomheder, som har indgået mange operationelle leasingkontrakter i regnskabsklasse C og D, vil blive påvirket af de nye leasingstandarder. Dette belyses i næste del af rapporten.

3. Implementering af IFRS 16

Formålet med dette afsnit er at give et indblik i implementering af IFRS 16 samt forskellen mellem de hidtidige standarder IAS 17 og de nye standarder IFRS 16.

I afsnittet vil der indgå en analyse over implementeringen af IFRS 16 i årsrapporten, og hvilken effekt det har for leasingtagers resultatopgørelse og balance.

Figur 5 Beslutningstræ med implementeringsregler - Kilde: PriceWaterHouse "Hvad betyder den nye leasingstandard, IFRS 16 for din virksomhed?" S.9+10, Tang Lassen Kim

Implementeringen af IFRS 16 skal ske for regnskaber, som begynder den 1. januar 2019 eller senere, dog er der mulighed for at implementere standarden før tid. I ovenstående figur illustreres et beslutningstræ, der viser, hvilke muligheder virksomhederne har, når standarden skal implementeres.

Virksomheden har altså to muligheder, når det skal implementeres. De kan enten vælge at implementere med fuld tilbagevirkende kraft. Hvis denne model vælges, skal virksomheden implementere standarden i forrige års tal.

Derudover kan virksomheden vælge ikke at ændre i deres sammenligningstal men i stedet implementere standarden fra 1. januar 2019.

Her findes to modeller til opgørelse af aktivets værdi²⁵:

- *Aktivet opgøres med tilbagevirkende kraft. Den tilbageværende regnskabsmæssige værdi afhænger af, hvad der ville været afskrevet på aktivet, hvis det fra starten havde været opgjort efter IFRS 16 standarden.*
- *Aktivet opgøres til samme værdi som leasingforpligtelsen.*

Leasingforpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de tilbageværende leasingydelser diskonteret med leasingtagers marginale lånerente.

Som tidligere beskrevet i rapporten, skal leasingkontrakter med en løbetid på 12 måneder eller mindre ikke indregnes. Det samme gælder aktiver med en lav værdi.

Der findes altså flere måder, hvorpå virksomhederne kan implementere den nye IFRS 16 standard. Hvis virksomheden i forvejen har mange operationelle leasingkontrakter og allerede har et centralt register for alle deres leasingkontrakter, er det en mulighed at implementere standarden før tid. Det kan dog være en tidskrævende proces at udføre i praksis, og derudover vil tilbagevirkende ændringer have en direkte påvirkning på virksomhedens resultat og balancesum.

Hvis virksomhederne vælger at implementere IFRS 16 før tid, vil det være fordelagtigt allerede at implementere i årsrapporten før 1. januar 2019, idet de slipper for at korrigere i sammenligningstallene.

²⁵ PWC, "Hvad betyder den nye leasingstandard, IFRS 16 for din virksomhed, s. 9

3.1 Effekt af IFRS 16 - forskellige brancher

IASB har udgivet en analyse vedrørende effekten af den nye standard. Her har de medtaget forskellige brancher og udarbejdet en forventet effekt. Nedenfor vises et overblik over effekten af IFRS 16 for udvalgte brancher.

Industry sector	No. of companies	Total assets (in millions of USD)	Future payments for off balance sheet leases (undiscounted) (in millions of USD)	Future payments of off balance sheet leases/total assets	Present value of future payments for off balance sheet leases (estimate) (in millions of USD)	Present value of future payments for off balance sheet leases/total assets
Airlines	50	526.763	151.549	28,8%	119.384	22,7%
Retailers	204	2.019.958	571.812	28,3%	431.473	21,4%
Transport	69	403.524	115.300	28,6%	83.491	20,7%
Travel and leisure	51	585.984	90.598	15,5%	68.175	11,6%
Telecommunications	56	2.847.036	219.178	7,7%	172.644	6,1%
Energy	99	5.192.938	400.198	7,7%	287.858	5,5%
Media	48	1.020.317	71.743	7,0%	55.764	5,5%
Distributors	26	581.503	31.410	5,4%	25.092	4,3%
Information technology	58	1.911.316	69.870	3,7%	56.806	3,0%
Healthcare	55	1.844.933	72.149	3,8%	54.365	2,9%
Others	306	13.959.223	401.703	2,9%	306.735	2,2%
Total	1.022	30.943.502	2.195.510	7,1%	1.661.787	5,4%

Figur 6 Brancheoversigt af operationelle leasingaftaler - Kilde: PWC, Leasing efter IFRS 16, figur 1, side 9

I analysen fra IASB²⁶ fremgår det, at virksomhederne i de forskellige brancher påvirkes forskelligt. Virksomhederne, som bliver påvirket mest, er dem med mange operationelle leasingkontrakter. Især virksomhederne i fly, detail- og transportbranchen vil opleve en stor effekt af ændringerne, da disse typer af virksomheder oftest har mange

²⁶ Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS, s. 548

operationelle leasingkontrakter. Fælles for alle virksomhederne i analysen er, at deres balancesum vil stige.

I analysen fremgår det, at 50 virksomheder i flybranchen i gennemsnit vil opleve stigninger i aktiver og forpligtelser på 22,7 % af deres samlede aktiver. Dette er en væsentlig stigning, som vil påvirke nøgletallene i virksomhederne. Nedenfor fremgår det, at aktiver og forpligtelser skal indregnes efter IFRS 16, som påvirker balancen. Egenkapitalen bliver påvirket negativt i starten af leasingperioden, da afskrivninger og renter overstiger den faktiske leasingydelse, som tidligere blot skulle udgiftsføres i resultatopgørelsen. Dette bliver beskrevet detaljeret i næste afsnit af rapporten.

	IAS 17		IFRS 16
	Finansiell leasing	Operationel leasing	Alle leasing
Aktiver	✓		✓
Forpligtelser	✓		✓
Off balance forpligtelser		✓	

Effekt på balancen	
Anlægsaktiver	↑
Finansielle forpligtelser	↑
Egenkapital	↓

Figur 7 Effekt på balancen fra IAS 17 til IFRS 16 - Kilde: EY, Ny IFRS-standard om leasing kan øge lejers incitament til korte lejeaftaler

Når de operationelle leasingkontrakter skal opgøres og indregnes i årsrapporten, har kontraktens indhold stor betydning for, hvordan dette skal gøres. I næste del af rapporten undersøges det, hvordan de forskellige typer af anlægsaktiver skal opgøres og indregnes.

3.1.1 Indregning af operationelle leasingkontrakter

Implementeringen vil påvirke leasingtagers resultatopgørelse samt balance fra de operationelle leasingkontrakter. I resultatopgørelsen vil leasingydelse ikke længere skulle omkostningsføres under fx andre eksterne omkostninger - i den artsopdelte resultatopgørelse - men i stedet påvirkes afskrivningerne og renteomkostningerne som omtalt i nedenstående opstilling.

Påvirkning af leasingtagers resultatopgørelse		
	Artsopdelt	Funktionsopdelt
Produktions-, distributions- og administrationsomkostninger	N/A	Falder, da omkostningsposterne ikke længere påvirkes af renter på leasinggælden.
Andre eksterne omkostninger	Falder, da andre eksterne omkostninger ikke længere påvirkes af leasingydelsen.	N/A
EBITDA	Stiger, da EBITDA ikke længere påvirkes af leasingydelsen.	N/A
Afskrivninger	Stiger, på grund af afskrivning på leasingaktiver.	N/A
Operationelt resultat	Stiger, fordi renter på leasinggælden ikke længere påvirker operationelt resultat.	Stiger, fordi renter på leasing ikke længere påvirker operationelt resultat.
EBIT	EBIT stiger, da kun afskrivninger på leasingaktiver påvirker EBIT (mod tidligere hele leasingydelsen på operationelle leasingaftaler). Renterne indregnes som finansielle omkostninger.	EBIT stiger, da kun afskrivninger på leasingaktiver påvirker EBIT (mod tidligere hele leasingydelsen på operationelle leasingaftaler). Renterne indregnes som finansielle omkostninger.
Finansielle omkostninger	Stiger på grund af renter på leasinggæld.	Stiger på grund af renter på leasinggæld.
Årets resultat	Kan gå begge veje afhængig af om påvirkningen af renter på leasinggælden er positiv eller negativ i forhold til den lineære leasingydelse på operationelle kontrakter.	Kan gå begge veje afhængig af, om påvirkningen af renter på leasinggælden er positiv eller negativ i forhold til den lineære leasingydelse på operationelle kontrakter.

Figur 8 Påvirkning i resultatopgørelse - Kilde PWC, Leasing efter IFRS 16

I nedenstående skema fremgår, hvorledes en operationel leasingaftale, der er omregnet til nutidsværdi, vil se ud. Her er fastsat følgende forudsætninger:

- Leasingperioden løber på 10 år.
- Leasingydelsen er kr. 60.000 pr. år.
- Marginal lånerente er 5,6%
- Dagsværdi kendes ikke
- Scrapværdi kr. 0

År	Leasingydelse	Afskrivning	Rente	Omkostninger i alt	Forskel	Aktiv	Forpligtelse
						450.000	450.000
1	60.000	45.000	25.220	70.220	- 10.220	405.000	415.220
2	60.000	45.000	23.271	68.271	- 8.271	360.000	378.491
3	60.000	45.000	21.212	66.212	- 6.212	315.000	339.703
4	60.000	45.000	19.039	64.039	- 4.039	270.000	298.742
5	60.000	45.000	16.743	61.743	- 1.743	225.000	255.485
6	60.000	45.000	14.319	59.319	681	180.000	209.803
7	60.000	45.000	11.758	56.758	3.242	135.000	161.562
8	60.000	45.000	9.055	54.055	5.945	90.000	110.616
9	60.000	45.000	6.199	51.199	8.801	45.000	56.816
10	60.000	45.000	3.184	48.184	11.816	0	0
Sum	600.000	450.000	150.000	600.000	0		

Figur 9 Eksempel på opgørelse af nutidsværdi af operationel leasing - Egen tilvirkning

Som det fremgår i ovenstående eksempel, hvor nutidsværdien af leasingaktivet er beregnet, er det ikke længere leasingydelse på kr. 60.000, der udgiftsføres i resultatopgørelsen. Resultatopgørelsen påvirkes i stedet af en afskrivning på kr. 45.000, samt en renteudgift på kr. 25.220 i det første år af aftalen. Som det også fremgår i ovenstående oversigt, er der en forskel på omkostningerne, fx første år, hvor påvirkningen i resultatopgørelsen vil medføre en udgift på kr. 10.220 mere, end hvis blot leasingydelsen var udgiftsført - denne udlignes over leasingperioden.

I nedenstående resultatopgørelse, er illustreret hvorledes resultatopgørelsen påvirkes samt nøgletallene.

t.DDK		IAS 17	IFRS 16
Resultatopgørelse			
Omsætning		1.500.000	1.500.000
Produktionsomkostninger	-	450.000	- 450.000
Bruttoresultat		1.050.000	1.050.000
Bruttomargin, %		70,0%	70,0%
Øvrige omkostninger	-	560.000	- 500.000
Resultat af primær drift (EBITDA)		490.000	550.000
EBITDA margin, %		32,7%	36,7%
Afskrivninger	-	150.000	- 195.000
Resultat før renter (EBIT)		340.000	355.000
EBIT margin, %		22,7%	23,7%
Finansielle poster	-	50.000	- 75.220
Resultat før skat		290.000	279.780
Resultatgrad, %		19,3%	18,7%

Figur 10 Eksempel på påvirkning i resultatopgørelse, fra IAS 17 til IFRS 16 - Egen tilvirkning

Som det fremgår i ovenstående, er der ingen påvirkning på bruttoresultatet samt bruttomarginen. Eftersom leasingydelsen ikke længere udgiftsføres under øvrige omkostninger, forekommer der her et fald på t.kr. 60.000, hvilket bevirker, at EBITDA ændrer sig fra t.kr. 490.000 til t.kr. 550.000, da EBITDA ikke længere påvirkes af leasingydelsen, hvilket fører til, at EBITDA marginen stiger med 4 procentpoint.

EBIT stiger med t.kr. 45.000, da det kun er afskrivningerne, der påvirker EBIT, mod tidligere hele leasingydelsen, hvilket fører til, at EBIT-margin nu kun har en positiv forskel på 1 procentpoint. De finansielle poster stiger med t.kr. 25.220 grundet renteudgifterne fra leasinggælden, hvilket betyder, at resultatgraden ændres fra 19,3 % til 18,7 %.

Ligeledes er det interessant at undersøge, hvorledes balancen ændres efter IFRS 16. Der er i nedenstående illustreret, hvorledes balancen vil ændre sig på første år efter førnævnte leasingaftale.

Balance		IAS 17	IFRS 16
Aktiver			
Langfristede aktiver			
Materialle anlægsaktiver		1.300.000	1.300.000
Leasing aktiv		-	405.000
Langfristede aktiver i alt		1.300.000	1.705.000
Kortfristede aktiver			
Varebeholdninger		500.000	500.000
Tilgodehavender		400.000	400.000
Likvide beholdninger		450.000	450.000
Kortfristede aktiver i alt		1.350.000	1.350.000
Aktiver i alt		2.650.000	3.055.000
Passiver			
Egenkapital			
Aktiekapital		1.000.000	1.000.000
Overført resultat		400.000	389.780
Egenkapital		1.400.000	1.389.780
Soliditetsgrad, %		52,8%	45,5%
Langfristede gæld			
Kreditinstitutter		850.000	850.000
Leasingforpligtelse		-	378.491
Langfristede gæld i alt		850.000	1.228.491
Kortfristede gæld			
Leasingforpligtelse		-	36.729
Kreditinstitutter		250.000	250.000
Leverandørgæld		150.000	150.000
Kortfristede gæld i alt		400.000	436.729
Forpligtelser		1.250.000	1.665.220
Passiver i alt		2.650.000	3.055.000
Likviditetsgrad		108%	81%

Figur 11 Eksempel på påvirkning i balancen fra IAS 17 til IFRS 16 - Egen tilvirkning

Som det fremgår i ovenstående balance, ændres de langfristede aktiver med t.kr. 405.000, svarende til leasingaktivets værdi efter afskrivninger i første år i henhold til tidligere eksempel. De kortfristede aktiver forbliver uændret.

Som konsekvens af påvirkningen i årets resultat er egenkapitalen reduceret med t.kr. 10.220. Konsekvensen af reduktionen af årets resultat, samt at aktivet indregnes i

balancen, har betydning for virksomhedens soliditetsgrad, hvor der ses et fald fra 52,8 % til 45,5 %.

Idet leasingforpligtelsen indregnes i de langfristede gældsforpligtelser, forekommer her en stigning på t.kr. 378.491, heraf er den kortfristede del af leasingforpligtelsen klassificeret under kortfristede gæld, der som følge af dette har betydning for likviditetsgraden, der ændrer sig fra 108 % til 81 %.

Likviditetsgraden, der viser virksomhedens evne til at indfri de kortfristede forpligtelser, er nu faldet til et niveau, hvor den kortfristede gæld ikke længere kan rummes i de kortfristede aktiver.

Også på pengestrømsopgørelsen vil der ske ændringer, da leasingydelserne fra de operationelle leasingkontrakter ikke længere bliver klassificeret som pengestrømme fra driftsaktivitet, men efter IFRS 16, hvor de opdeles i to dele: en rente der klassificeres som finansieringsaktivitet, og afdrag der klassificeres som pengestrømme fra finansieringsaktivitet. Det bemærkes dog, at likviditetsmæssigt har det ingen betydning på pengestrømsopgørelsen.

3.3.2 Påvirkning i årsregnskabet - leje af lokaler

Mange virksomheder har en huslejeudgift i deres årsrapport. Dette kan enten være til kontor, lager, produktion mv. Når virksomheden lejer lokaler hos en udlejer, skal der udarbejdes en lejekontrakt, hvor perioden af lejen samt fastlæggelse af opsigelsesfrist skal indgå. Lejeperioden er den uopsigelige periode, hvor lejerens har brugsretten over aktivet²⁷.

En lejekontrakt mellem udlejer og lejer er udarbejdet i begge parter interesse, og derfor er disse typer af kontrakter forskellige. Det afhænger af virksomhedens størrelse samt formålet med det lejede. Disse kontrakter er tit standardkontrakter, hvor det, som er beskrevet i kontrakten, ikke er tilpasset den konkrete sag. Bestemmelserne i kontrakterne vil have en væsentlig indflydelse efter ændringen til IFRS 16, da opsigelsesvarsler, ændringer til lejekontrakten osv. vil ændre på den regnskabsmæssige behandling af disse kontrakter.

²⁷ Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS, s. 555

Ændringen til IFRS 16 betyder altså, at virksomhederne ikke længere kan udgiftsføre den løbende leje af lokaler i resultatopgørelsen og vise forpligtelsen i en note. De skal i stedet indregne leasingforpligtelsen samt aktivet i deres balance, som er gældende ved alle anlægsaktiver. En fastlæggelse af leasingperioden kan derfor have stor betydning for virksomhedens årsrapport. Leasingperioden er den periode, hvor leasingtager ikke kan komme ud af aftalen. Derudover kan der foreligge en option, hvor leasingtager enten kan forlænge eller forkorte perioden. Sådant en option skal der tages højde for ved beregning af leasingperioden.

I IFRS 16 er der ikke taget højde for disse optioner, og derfor kan det oftest være svært at fastsætte en korrekt periode. I mange lejekontrakter er der typisk en mulighed for at forlænge lejemålet, og i disse tilfælde skal det vurderes, om det er sandsynligt, at lejeren vil benytte sig af en forlængelse. Der er mange forhold, som kan påvirke vurderingen af løbetiden og dermed forpligtelsen af lejekontrakten. Ombygning af lejemålet, ændringen i lejen, værdiforringelse, udvidelse af lejemålet eller salg og tilbageleasing af en ejendom. Nedenfor er opstillet et eksempel, hvor en virksomhed indretter/ombygger et lejemål²⁸.

Hvis en virksomhed lejer lokaler med en leasingperiode på 10 år, men har mulighed for at forlænge perioden med yderligere 10 år, skal det vurderes om en forlængelse er sandsynlig. Viser historikken, at virksomheden højst sandsynligt vil forlænge perioden, eller at det lejede er indrettet i sådan en grad, at perioden med sikkerhed bliver forlænget, skal leasingkontrakten indregnes med 20 år. Et konkret eksempel kan være, at virksomheden efter år 5 indretter lokalerne med inventar, som har en levetid på 10 år. Her skal man i år 6 ændre de regnskabsmæssige værdier, da leasingperioden indirekte forlænges med 10 år. Den årlige leasingydelse er kr. 50.000.

I nedenstående vises det, hvordan de regnskabsmæssige værdier ændres, når leasingperioden ændres. Der er taget udgangspunkt i tallene fra ovenstående afsnit. Den marginale rente er fastsat til 5,6 %, som er baseret på en alternativ lånerente.

²⁸ Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS, s. 561

År	Leasingydelse	Afskrivning	Rente	Omkostninger i alt	Aktiv	Forpligtelse
					375.080	375.080
1	50.000	37.508	21.004	58.512	337.572	346.085
2	50.000	37.508	19.381	56.889	300.064	315.465
3	50.000	37.508	17.666	55.174	262.556	283.131
4	50.000	37.508	15.855	53.363	225.048	248.987
5	50.000	37.508	13.943	51.451	187.540	212.930
6	50.000	35.118	11.924	47.042	351.179	376.569
7	50.000	35.118	21.088	56.206	316.061	347.657
8	50.000	35.118	19.469	54.587	280.943	317.126
9	50.000	35.118	17.759	52.877	245.825	284.885
10	50.000	35.118	15.954	51.071	210.707	250.838
11	50.000	35.118	14.047	49.165	175.590	214.885
12	50.000	35.118	12.034	47.151	140.472	176.919
13	50.000	35.118	9.907	45.025	105.354	136.826
14	50.000	35.118	7.662	42.780	70.236	94.488
15	50.000	35.118	5.291	40.409	35.118	49.780
16	52.568	35.118	2.788	37.906	0	- 0

Figur 12 Eksempel på opgørelse af aktiv, forpligtelse - Egen tilvirkning

Marginalrenten bliver revurderet efter år 5, når der laves en ny beregning af leasingaktivet og forpligtelsen. Den ændres fra 5,6% til 7,0%. Den nye beregning viser, at forpligtelsen udgør kr. 376.569, som er en forøgelse på kr. 163.639. Denne forøgelse tillægges tilsvarende leasingaktivet, som også får en ny værdi. Ændringen påvirker resultatopgørelsen mest i begyndelsen af leasingperioden, og forrentningen af leasingforpligtelsen er højere i begyndelsen af perioden, som derfor påvirker resultatet negativt.

Leasingperiodens løbetid har stor betydning for virksomhedens årsrapport, da forpligtelsen bliver indregnet så snart, der er indikationer på en forlængelse. Lejekontrakter er typisk kontrakter, som strækker sig over lang tid, og derfor vil det få betydning for årsrapporten, når IFRS 16 træder i kraft.

Mange lejere vil have et incitament til at få ændret deres lejeaftaler til en kortere lejeperiode for at undgå høje gældsforpligtelser. En direkte reaktion til den nye IFRS 16 standard.²⁹ Her skal lejerne dog være opmærksomme på, at det ikke alene er bindingsperioden i kontrakten, som indregnes, men hvor længe lederen med rimelig sikkerhed

²⁹ EY "Ny IFRS-standard om leasing kan øge lejers incitament til korte lejeaftaler"

forbliver i lejemålet. Derudover er der mange skønsmæssige vurderinger, som skal indgå løbende, når leje af lokaler indregnes i balancen.

3.3.3 Kritik af IFRS 16

For virksomhederne, som skal aflægge årsrapport efter IFRS 16, eller for dem som vælger at indregne efter denne bestemmelse, stiller det en del flere krav end ved IAS 17.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger får en konsekvens for den regnskabsmæssige behandling af leasing. De valg, leasingtager træffer, kommer til at have en direkte påvirkning på tallene i årsrapporten, og derfor er det ikke ligegyldigt, hvordan eller hvem der foretager disse skøn og vurderinger. Det er altså vigtigt at være præcis og konkret i sine vurderinger.

Derudover er der en større administrativ byrde, når disse leasingkontrakter skal identificeres og lokaliseres. Dette vil kræve en form for register over alle leasingkontrakter, hvis ikke dette var en del af virksomheden i forvejen.

Lejekontrakter på ejendomme bliver især en stor byrde for mange virksomheder efter IFRS 16 standarden, da leasingtager skal foretage revurderinger løbende. Derudover skal leasingtager vurdere, hvordan kontrakten er sammensat, optioner samt en rente. Dette er nogle faktorer, hvor skøn og vurderinger spiller en stor rolle.

Generelt stilles der store krav til leasingtager og deres kendskab til IFRS 16 standarden. Dette hænger sammen med, at forpligtelsen ikke blot skal oplyses i en note som tidligere, men nu skal indregnes i balancen.

3.4 Delkonklusion

Når kravet om, at alle leasingaftaler skal indregnes i balancen, vil det have en effekt på leasingtagers årsrapport, da balancesummen forøges. Dette sker, fordi anlægsaktiver og forpligtelser skal indregnes i balancen, og derved forøges disse poster i årsrapporten.

Resultatopgørelsen bliver ikke påvirket af løbende omkostninger fra operationelle leasingkontrakter. De løbende omkostninger bliver erstattet af afskrivninger og renter fra leasingaktivet, ligesom man tidligere har gjort med finansielle leasingkontrakter efter IAS 17 standarden, som er beskrevet tidligere i rapporten.

Ved IAS 17 skulle det klassificeres, hvilken leasingtype kontrakten indeholdt, hvor operationelle leasingkontrakter ikke skulle indregnes i balancen. Ændringen til IFRS 16 afskaffer denne klassifikation. Der er dog mange nye vurderinger, som skal foretages, når man indregner kontrakten i balancen. Ved leje af lokaler skulle en lejekontrakt sjældent indregnes i balancen. IFRS 16 gør det altså vanskeligt ved leje af lokaler, da der løbende skal laves skønsmæssige vurderinger, som er mere omfattende, og derved tvinger leasingtager til at revurdere den nuværende økonomiske situation, som har en direkte påvirkning på regnskabstallene. IFRS 16 er mere kompleks at benytte, da indregningen i balancen kræver større kendskab til bestemmelserne heri. Resultatet heraf er dog, at den økonomiske stilling i virksomheden bliver revurderet og derved giver et retvisende billede af regnskabet.

4. Effekten på udvalgte årsrapporter efter IFRS 16

4.1 Overvejelser og forventninger

Efter gennemgang af ovenstående er det belyst, at alle leasingaftaler skal indregnes i balancen, såfremt der ikke er tale om en kort leasingaftale eller en aftale af lav værdi. Der vil på baggrund af offentliggjorte årsrapporter blive foretaget en analyse af, hvorvidt der vil ske ændringer, og hvilken effekt disse vil have på hoved- og nøgletal for korrektionen af operationelle leasingaftaler.

I analysen vil der være tale om korrektioner, der er foretaget ud fra et skøn, som er baseret på de oplysninger der er til stede i de udvalgte årsrapporter. Der kan derfor være afvigelser fra de præcise indregninger og de i rapporten beregnede.

Som tidligere vist i afsnit 3.2, forventes implementeringen af have stor effekt på hoved- og nøgletal. EBITDA og EBIT forventes forbedret som følge af, at ydelserne på de operationelle leasingkontrakter ikke længere indregnes lineært, men i stedet indgår som afskrivninger og finansielle omkostninger. Også for årets resultat er det forventeligt, at dette vil være påvirket i begyndelsen grundet øgede rentekomkostninger fra leasingforpligtelsen. Nøgletal knyttet til balancen forventes en negativ påvirkning grundet indregningen af aktiver og forpligtelser.

I analysen af de udvalgte virksomheder, er der taget udgangspunkt i Royal Unibrew A/S, en stor dansk detailvirksomhed og DSV A/S, en stor dansk transportvirksomhed. I det tidligere afsnit "Effekt af IFRS 16 - forskellige brancher", så vi, at især disse typer af virksomheder, blev påvirket i høj grad af de nye ændringer, hvorfor det var oplagt at vælge disse virksomheder.

Tallene, som vil indgå i analysen, hentes udelukkende fra virksomhedernes årsrapporter. Oplysningerne i årsrapporterne kan alle tilgå og analysere, som de vil, og vores analyse og resultatet heraf vil derfor ikke være et helt nøjagtigt billede af ændringen til IFRS 16, da årsrapporterne er sparsomme med oplysninger. Hvis vi havde større indsigt i virksomhederne og kendte deres nøjagtige tal og sammensætninger af kontrakter mv., kunne analysen have været mere præcis. Resultatet af analysen skaber dog et

overblik over indførslen af IFRS 16, hvilket er tilfredsstillende for besvarelsen af rapporten.

4.2 Implementing af IFRS 16 hos Royal Unibrew A/S

Til analysen for Royal Unibrew A/S er der taget udgangspunkt i seneste årsrapport for 2017, offentliggjort d. 13. juni 2018.

4.2.1 Virksomheds Overblik

Royal Unibrew A/S er et aktieselskab hjemmehørende i Danmark. Årsrapporten aflægges for perioden 1. januar - 31. december, hvorfor der aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting (IFRS)³⁰.

I den anvendte regnskabspraksis er oplyst, at der vil ske førtidsimplementering af IFRS 16, hvorfor dette vil have indvirkning på årsregnskabet for 2018.

Royal Unibrew A/S har selv foretaget en analyse af den nye standards forventede betydning for koncernen, *“Koncernen har ved udgangen af 2017 operationelle leasingaf-taler og lejeaftaler med en netto nutidsværdi på ca. 210 mio. kr., svarende til ca. 3 % af balancesummen, som fremover vil blive indregnet i balancen, ligesom de årlige leje- og leasingydelse på ca. 50 mio. kr. fremover ikke indregnes som driftsomkostninger men som afskrivninger og finansielle poster. Royal Unibrews analyse viser, at resultatet før skat og EBIT-marginen kun vil blive marginalt påvirket, mens egenkapitalandelen vil blive reduceret med ca. 1 %.”*³¹

Endvidere forventes der, at effekten fra IFRS 16 vil have en positiv betydning på t.kr. 50.000 på EBITDA³².

³⁰ Årsrapport 2017 for Royal Unibrew A/S

³¹ Årsrapport 2017 for Royal Unibrew A/S, s. 73

³² Årsrapport 2017 for Royal Unibrew A/S, s. 18

4.2.2 Indregning af leasingforpligtelse

For at kunne opgøre leasingforpligtelsen fra de operationelle leasingkontrakter er oplysningerne fra årsrapporten anvendt, der findes i note 23. Da de oplyste leasingydelser, ikke er opgjort til nutidsværdi, men kun er oplyst med forfald efter interval, foretages der først en fordeling af ydelserne på de enkelte år. Ydelser, der forfalder mellem 1 og 5 år, er fordelt forholdsmæssigt, således der sker et fald i ydelserne, hvilket må forventes, da kontrakterne har forskellige udløbsdatoer. Ydelserne, der har forfald efter 5 år, er fordelt ligeligt over 2 år, hvilket betyder, at de samlede oplyste leasingydelser forfalder på 7 år. For at kunne beregne nutidsværdien, er det nødvendigt at kende diskonteringsrenten, man da denne ikke er oplyst, er der her fastsat en rentesats på 2% - denne er beregnet ud fra årsrapportens rentebærende gæld og renteomkostningerne hertil.

De samlede ydelser til operationelle leasingforpligtelser er oplyst til følgende i mio. DDK³³, i nedenstående er omregnet til t.kr. for at overskueliggøre det.

- Forfald inden for 1 år kr. 52.200
- Forfald mellem 1 og 5 år kr. 91.100
- Forfald efter 5 år kr. 2.000

Af de ovenstående minimumsleasingydelser er det vist i nedenstående, hvorledes ydelserne er fordelt i de enkelte år. Med udgangspunkt i de ovenstående forudsætninger, er det muligt at omregne ydelserne til nutidsværdi.

År	NV-faktor	År til udløb	Nutidsværdi	Ydelse	Rente	Afdrag	Forpligtelse
0	1,00	8	51.176				138.414
1	0,98	7	28.463	52.200	2.768	49.432	88.982
2	0,96	6	23.617	29.608	1.780	27.828	61.154
3	0,94	5	18.947	25.053	1.223	23.829	37.325
4	0,92	4	14.450	20.498	747	19.751	17.574
5	0,91	3	889	15.943	351	15.591	1.983
6	0,89	2	872	1.000	40	960	1.023
7	0,87	1	-	1.000	20	980	-
I alt			138.414	145.300	6.929	138.414	

Figur 12 Beregning af nutidsværdi på leasingydelser - Egen tilvirkning

³³ Årsrapport 2017 for Royal Unibrew A/S, s. 98

Som det fremgår i ovenstående, er nutidsværdien af leasingydelseerne nu beregnet. Resultatet heraf betyder, at det er blevet muligt at beregne den forpligtelse, som fremgår på t.kr. 138.414. Denne forpligtelse er et udtryk for den gæld, der skal indregnes som et passiv i balancen ligesom ved en finansiel leasingkontrakt.

Efter IFRS 16 indregnes ved første måling til samme værdi som den opgjorte forpligtelse. Dog er det også muligt at foretage en regulering af aktivets værdi, hvis denne ikke synes at være lig forpligtelsen, da indregningen først er sket i løbet af leasingaftalen. I nedenstående er dog fastsat, at aktivets værdi indregnes værdi tilsvarende forpligtelsen.

År	Leasingydelse	Afskrivning	Rente	Omkostninger i alt	Forskel	Aktiv	Forpligtelse
						138.414	138.414
1	52.200	49.726	2.768	52.494	- 294	88.688	88.982
2	29.608	28.204	1.780	29.984	- 376	60.483	61.154
3	25.053	23.865	1.223	25.088	- 36	36.618	37.325
4	20.498	19.526	747	20.273	225	17.092	17.574
5	15.943	15.187	351	15.538	404	1.905	1.983
6	1.000	953	40	992	8	953	1.023
7	1.000	953	20	973	27	-	-
I alt	145.300	138.414	6.929	145.300	-		

Figur 13 Beregning af leasingaktiv, forpligtelse og resultatmæssig påvirkning - Egen tilvirkning

Efter indregningen foretages der afskrivninger af aktivet efter den lineære metode. I ovenstående eksempel er fastsat, at aktivet skrives forholdsmæssigt efter forfald på leasingydelseerne. Som det fremgår i ovenstående, vil der være et "front load" af omkostninger det første år, der kan opgøres til t.kr. 294 grundet forskellen mellem leasingydelsen, afskrivninger og renteomkostningerne - dog udjævnes disse over leasingperioden, hvorfor der samlet ikke vil ske en resultatmæssig påvirkning.

Med udgangspunkt i nedenstående resultatopgørelse for årsregnskabet fra 2017, er der foretaget en beregning på den effekt, indregningen fra de operationelle leasingleasingaftaler måtte have.

Resultatopgørelse for 1. januar – 31. december		
t.DKK	Note	2017
Nettoomsætning	4	6.384.386
Produktionsomkostninger	5,6	-3.084.314
Bruttoresultat		3.300.072
Salgs- og distributionsomkostninger	5,6	-1.956.367
Administrationsomkostninger	5,6	-275.104
Resultat før finansielle poster		1.068.601
Resultat efter skat af kapitalandele i associerede virksomheder	13	18.418
Finansielle indtægter	7	3.048
Finansielle omkostninger	8	-34.447
Resultat før skat		1.055.620
Skat af årets resultat	9	-224.961
Årets resultat		830.659
Resultat pr. aktie (DKK)	18	16,0
Udvandet resultat pr. aktie (DKK)	18	16,0

Figur 14 Resultatopgørelse for Royal Unibrew A/S - Kilde: Årsrapport for Royal Unibrew A/S, s. 66

I nedenstående er estimeret, hvorledes påvirkningen af indregningen vil have betydning for henholdsvis resultatopgørelse og balancen det første år, samt ligeledes hvilke betydninger dette vil have på de centrale nøgletal.

t.DDK	IAS 17	Ændring	IFRS 16
Resultatopgørelse			
Omsætning	6.384.386		6.384.386
Driftsomkostninger	- 5.022.593	52.200	- 4.970.393
Resultat af primær drift (EBITDA)	1.361.793	52.200	1.413.993
EBITDA margin, %	21,33%	0,82%	22,15%
Afskrivninger	- 293.192	- 49.726	- 342.918
Resultat før finansielle poster (EBIT)	1.068.601	2.474	1.071.075
EBIT margin, %	16,74%	0,04%	16,78%
Indtægter af kapitalandele	18.418		18.418
Finansielle indtægter	3.048		3.048
Finansielle omkostninger	- 34.447	- 2.768	- 37.215
Resultat før skat	1.055.620	- 294	1.055.326
Resultatgrad, %	16,53%	0,00%	16,53%

Figur 15 Påvirkning af resultatopgørelse, Royal Unibrew A/S - Egen tilvirkning

Af ovenstående fremgår som tidligere nævnt, at driftsomkostningerne ændres positivt af leasingydelsen, der ikke længere er klassificeret som en driftsomkostning, men at denne i stedet er skiftet ud med henholdsvis afskrivninger og renteudgifter, hvorfor afskrivningerne øges på t.kr. 49.726 og renteomkostningerne med t.kr. 2.768.

EBITDA-marginen har en forventet positiv stigning på 0,82 procentpoint, i mens EBIT-marginen kun øges med 0,04 procentpoint. Påvirkningen på årets resultat før skat på t.kr. 294 har ingen umiddelbar ændring på resultatgraden.

I nedenstående ses balance fra årsrapporten for Royal Unibrew A/S, inden indregning af operationelle leasingaftaler.

Aktiver pr. 31. december		
t.DKK	Note	2017
LANGFRISTEDE AKTIVER		
Immaterielle aktiver	11	2.862.066
Materielle aktiver	12	2.121.551
Kapitalandele i associerede virksomheder	13	127.911
Øvrige finansielle aktiver	14	9.618
Langfristede aktiver		5.121.146
KORTFRISTEDE AKTIVER		
Varebeholdninger	15	335.338
Tilgodehavender	16	587.441
Selskabsskat		16.164
Forudbetalte omkostninger	17	33.693
Likvide beholdninger		684.626
Kortfristede aktiver		1.657.262
Aktiver		6.778.408

Figur 16 Aktiver for Royal Unibrew A/S - Kilde: Årsrapport for Royal Unibrew A/S, s. 67

Passiver pr. 31. december		
t.DKK	Note	2017
EGENKAPITAL		
Aktiekapital	18	105.400
Andre reserver		770.138
Overført resultat		1.469.583
Foreslået udbytte		469.030
Egenkapital		2.814.151
FORPLIGTELSE		
LANGFRISTEDE FORPLIGTELSE		
Udskudt skat	19	378.231
Realkreditinstitutter	2	858.328
Kreditinstitutter	2	381.179
Anden gæld		12.960
Langfristede forpligtelser		1.630.698
KORTFRISTEDE FORPLIGTELSE		
Realkreditinstitutter	2	3.720
Kreditinstitutter	2	416.369
Leverandørgæld		1.025.688
Hensættelser		20.846
Selskabsskat		
Anden gæld	20	866.936
Kortfristede forpligtelser		2.333.559
Forpligtelser	23	3.964.257
Passiver		6.778.408

Figur 17 Passiver for Royal Unibrew A/S - Kilde: Årsrapport for Royal Unibrew A/S, s. 67

I nedenstående fremgår det, hvorledes balancen ændres ved indregningen af brugsretten til aktivet og forpligtelsen. Aktivet er indregnet med værdien fratrasket de lineære afskrivninger for første år, ligesom forpligtelsen er indregnet med svarende til restforpligtelsen efter første års afdrag. Endvidere er forpligtelsen opdelt i henholdsvis en lang- og kortfristet del.

Balance	IAS 17	Ændring	IFRS 16
Aktiver			
Langfristede aktiver			
Immaterielle aktiver	2.862.066		2.862.066
Materielle aktiver	2.121.551		2.121.551
Brugsretsaktiver	-	88.688	88.688
Øvrige langfristede aktiver	137.529		137.529
Langfristede aktiver i alt	5.121.146	88.688	5.209.834
Kortfristede aktiver			
Varebeholdninger	335.338		335.338
Tilgodehavender	587.441		587.441
Øvrige kortfristede aktiver	49.857		49.857
Likvide beholdninger	684.626		684.626
Kortfristede aktiver i alt	1.657.262	-	1.657.262
Aktiver i alt	6.778.408	88.688	6.867.096
Passiver			
Egenkapital			
Aktiekapital	105.400		105.400
Kapitalbevægelser	2.708.751	- 294	2.708.457
Egenkapital	2.814.151	- 294	2.813.857
Soliditetsgrad, %	41,52%	-0,54%	40,98%
Langfristede gæld			
Udskudt skat	378.231		378.231
Realkreditinstitutter	858.328		858.328
Kreditinstitutter	381.179		381.179
Leasingforpligtelse	-	61.154	61.154
Anden gæld	12.960		12.960
Langfristede gæld i alt	1.630.698	61.154	1.691.852
Kortfristede gæld			
Realkreditinstitutter	3.720		3.720
Kreditinstitutter	416.369		416.369
Leasingforpligtelse	-	27.828	27.828
Leverandørgæld	1.025.688		1.025.688
Anden kortfristede gæld	887.782		887.782
Kortfristede gæld i alt	2.329.839	27.828	2.361.387
Forpligtelser	3.960.537	88.982	4.053.239
Passiver i alt	6.774.688	88.688	6.867.096
Likviditetsgrad	71,13%	-0,95%	70,18%

Figur 18 Påvirkning på balance, Royal Unibrew A/S - Egen tilvirkning

Som det fremgår af ovenstående, har den tidligere "front-load" af omkostninger påvirket egenkapitalen negativt med t.kr. 294, endvidere bemærkes det, at soliditetsgraden lader sig påvirke negativt grundet den øgede aktivmasse samt den mindre reduktion af værdien på egenkapitalen, hvilket betyder en nedgang på 0,54 procentpoint på soliditetsgraden.

Ændringerne på passivsiden, hvor de langfristede gældsforpligtelser stiger med t.kr. 61.154 og de kortfristede med t.kr. 27.828, påvirker også likviditetsgraden med et mindre fald på 0,95 procentpoint.

Royal Unibrew A/S udtaler i årsrapporten³⁴, at de ikke forventer, at implementeringen af IFRS 16 får væsentlig indflydelse på indregning og måling. Med baggrund i ovenstående analyse synes ændringerne ikke at være væsentlige, hvor det fremgår, at ændringen i nøgletal på resultatopgørelsen er under 1 procentpoint, samt at ændringen på årets resultat er minimal.

På balancesummen fremkommer det i deres analyse, at denne vil ændres med cirka 3 % svarende af balancesummen, hvor der i ovenstående opgørelse ses en ændring på blot 2 % af balancesummen.

4.3 Implementering af IFRS 16 hos DSV A/S

DVS A/S er et aktieselskab hjemmehørende i Danmark. Årsrapporten aflægges for perioden 1. januar - 31. december, hvor der aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting (IFRS)³⁵.

DSV A/S har valgt ikke at implementere IFRS 16 før tid. De har i deres årsrapport 2018 skrevet en del om IFRS 16 standarden, og hvilken betydning det vil have for regnskabsstallene. Derudover har de oplyst, at implementeringen af den nye standard ikke vil få nogen betydning for deres aftaler og vilkår med banken vedr. langsigtet finansiering.

³⁴ Årsrapport for 2017 Royal Unibrew A/S, note 1, s. 73

³⁵ Årsrapport for 2018 DSV A/S

DVS A/S mener, at påvirkningen på årets resultat ikke vil have den store betydning, da det over en længere periode vil være en neutral påvirkning. Der vil i de første år være "front-load" omkostninger, som påvirker årets resultat i starten af året, dette ses ikke som en trussel. Desuden har de estimeret, at deres rentebaserede gæld vil stige fra mia. kr. 5,8 til mia. kr. 9,9-10,3. Koncernens investerede kapital vil stige fra mia. kr. 21,4 til ca. mia. kr. 30,6 selvom DSV A/S oplyser i deres årsrapport, at implementeringen af IFRS 16 ikke får nogen betydning for deres aftaler og vilkår med banken, så vil deres rentebaserede gæld næsten fordobles³⁶.

De oplyser også, at de ikke indregner korte lejekontrakter under 12 måneder eller lange lejeaftaler, hvor restløbetiden er 12 måneder eller under. Derudover oplyser de, at de ikke vil være bagkloge, når de vurderer lejeperioden - herunder forlængelses- eller opsigelsesmuligheder. Dette hænger fint sammen med emnet, som er beskrevet tidligere i rapporten vedr. leje af lokaler, hvor aktivet og forpligtelsen kan være svær at opgøre, da det skal opgøres ud fra skøn og vurderinger.

I nedenstående ses et estimat af åbningsbalancen 2019 samt et estimat af årets effekt, når IFRS 16 standarden implementeres i DSV A/S. Dette er udarbejdet af DSV A/S og oplyst i deres årsrapport 2018³⁷.

³⁶ Årsrapport for DSV A/S, s. 62

³⁷ Årsrapport for DSV A/S, s. 51

IFRS 16 – 2019 OPENING BALANCE AND ESTIMATED FULL-YEAR EFFECT (DKKm)	31 December 2018 (IAS 17)	Increase (+) decrease (-)	Change
<i>Balance sheet – 2019 opening balance effect:</i>			
Right-of-use assets	193	+	9,200 – 9,600
Deferred tax asset	851	+	100 – 200
Reserves and retained earnings	14,373	-	450 – 650
Lease liabilities	192	+	9,900 – 10,300
<i>Income statement – 2019 estimated full-year effects:</i>			
Direct cost		-	2,150 – 2,340
Gross profit		+	2,150 – 2,340
Other external expenses		-	580 – 650
Operating profit before amortisation, depreciation and special items		+	2,730 – 2,990
Amortisation and depreciation		+	2,430 – 2,640
Operating profit before special items		+	300 – 350
Financial expenses		+	350 – 370
Profit before tax		-	20 – 50

Figur 19 Opening balance and estimated full-year effekt - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, side 51

Det forekommer her, at deres brugsrets aktiver vil stige med mia. kr. 9,2-9,6, og deres leasingforpligtelser vil stige med mia. kr. 9,9-10,3 Dette er markante stigninger, når man ser på værdierne i 2018 efter IAS 17 standarden. Deres nuværende brugsrets aktiver og leasingforpligtelser efter IAS 17 standarden er på mia. kr. 1,92 Det er altså et udtryk for, at størstedelen af deres nuværende leasingkontrakter er operationelle. Derudover estimerer de, at deres resultat før skat vil falde med mio. Kr. 20-50³⁸.

4.3.1 Indregning af leasingforpligtelse

For at kunne opgøre leasingforpligtelsen fra de operationelle leasingkontrakter er oplysningerne fra årsrapporten anvendt. Samme beregningsmetode er anvendt som i analysen af Royal Unibrew A/S. Rentesatsen er ligeledes sat til 2%.

DSV har operationelle leasingforpligtelser oplyst i noterne på mia. kr. 12,02 i årsrapporten 2018³⁹.

³⁸ Årsrapport for DSV A/S, s. 51

³⁹ Årsrapport for DSV A/S, s. 62

OPERATING LEASES		
LAND AND BUILDINGS AND OTHER PLANT AND OPERATING EQUIPMENT		
	2018	
Maturity (DKKm)	Land and buildings	Other plant and operating equipment
0-1 year	2,162	615
1-5 years	5,816	936
> 5 years	2,482	9
Total	10,460	1,560

Figur 20 Leasingforpligtelser 2018 - Kilde: DSV årsrapport, s. 62

År	NV-faktor	År til udløb	Nutidsværdi	Ydelse	Rente	Afdrag	Forpligtelse
0	1,00	8	2.723				11.250
1	0,98	7	2.110	2.777	225	2.552	8.698
2	0,96	6	1.750	2.194	174	2.020	6.678
3	0,94	5	1.404	1.857	134	1.723	4.954
4	0,92	4	1.071	1.519	99	1.420	3.534
5	0,91	3	1.107	1.182	71	1.111	2.423
6	0,89	2	1.085	1.246	48	1.197	1.226
7	0,87	1	-	1.246	25	1.221	-
I alt			11.250	12.020	775	11.250	

Figur 21 Beregning af nutidsværdi på leasingydelse i mio.kr. - Egen tilvirkning

Ovenstående viser en beregning af ydelserne omregnet til nutidsværdi. Nutidsværdien af de fremtidige ydelser udgør mia. kr. 11,25 Det skal indregnes som leasinggæld efter IFRS 16 standarden. I beregningen nedenfor indregnes leasingaktiverne til samme værdi som leasingforpligtelsen, hvor det efterfølgende er muligt at udregne afskrivninger og renter. Afskrivninger og renter er beregnet efter samme metode, som i analysen af Royal Unibrew A/S. Det ses, at afskrivninger og renter vil påvirke resultatopgørelsen negativt i år 1-4, hvorefter afskrivninger og renter vil påvirke resultatet positivt i år 5-7.

Resultatet bliver påvirket negativt med mio. kr. 50 i år 1, hvilket hænger sammen med DSV's egne estimater, som blev estimeret til en negativ påvirkning på mio. kr. 20-50

År	Leasingydelse	Afskrivning	Rente	Omkostninger i alt	Forskel	Aktiv	Forpligtelse
						11.250	11.250
1	2.777	2.599	225	2.824	- 47	8.651	8.698
2	2.194	2.054	174	2.228	- 33	6.597	6.678
3	1.857	1.738	134	1.871	- 15	4.859	4.954
4	1.519	1.422	99	1.521	- 2	3.437	3.534
5	1.182	1.106	71	1.177	5	2.331	2.423
6	1.246	1.166	48	1.214	31	1.166	1.226
7	1.246	1.166	25	1.190	55	-	-
I alt	12.020	11.250	775	12.020	-		

Figur 22 Beregning af leasingaktiv, forpligtelse og resultatmæssig påvirkning i mio. kr. - Egen tilvirkning

Derudover beskrives der tilsvarende i årsrapporten, at de ikke ser resultatpåvirkningen de første år som en trussel, da påvirkningen langsigtet er neutral og derfor ikke vil have den store effekt. At DSV ikke ser det som en trussel kan betyde, at deres soliditetsgrad er tilfredsstillende, og derfor påvirkes den ikke i sådan en grad af ændringen, at der er risiko forbundet med dette.

I næste afsnit foretages en analyse af udvalgte nøgletal og deres påvirkning af ændringen til IFRS 16, hvor soliditetsgraden bliver beskrevet mere præcist, og hvordan den ændrer sig fra IAS 17 til IFRS 16.

4.3.1.1 Nøgletal DSV A/S

Ud fra forrige beregninger af DSV, er det nu synligt, hvordan resultatopgørelsen og balancen påvirkes, når de operationelle leasingaftaler indregnes i balancen. Tallene fra disse beregninger, skal danne baggrund for beregningen af nøgletallene i DSV A/S.

Med udgangspunkt i nedenstående resultatopgørelse for årsregnskabet fra 2018, er der foretaget en beregning på den effekt, indregningen fra de operationelle leasingleasingaftaler måtte have.

Income statement		
(DKKm)	Note	2018
Revenue	2.2	79,053
Direct costs	2.3	61,564
Gross profit		17,489
Other external expenses	2.4	3,036
Staff costs	2.5	8,241
Operating profit before amortisation, depreciation and special items		6,212
Amortisation and depreciation	2.6	762
Operating profit before special items		5,450
Special items, costs	2.7	-
Financial income	2.8	130
Financial expenses	2.8	379
Profit before tax		5,201
Tax on profit for the year	5.2	1,213
Profit for the year		3,988

Figur 23 Resultatopgørelse for DSV A/S - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, s. 44

I nedenstående resultatopgørelse vises det, hvordan ændringen fra IAS 17 til IFRS 16 vil påvirke DSV i det første år, hvor de operationelle leasingkontrakter indregnes i balancen.

mio.DDK	IAS 17	Ændring	IFRS 16
Resultatopgørelse			
Omsætning	79.053	-	79.053
Driftsomkostninger	- 72.841	2.777	- 70.064
Resultat af primær drift (EBITDA)	6.212	2.777	8.989
EBITDA margin, %	7,86%	3,51%	11,37%
Afskrivninger	- 762	- 2.599	- 3.361
Resultat før finansielle poster (EBIT)	5.450	178	5.628
EBIT margin, %	6,89%	0,23%	7,12%
Indtægter af kapitalandele	0		0
Finansielle indtægter	130	-	130
Finansielle omkostninger	- 379	- 225	- 604
Resultat før skat	5.201	- 47	5.154
Resultatgrad, %	6,58%	-0,06%	6,52%

Figur 24 Effekt på resultatopgørelse for DSV A/S i mio. kr. - Egen tilvirkning

Som det fremgår i ovenstående resultatopgørelse vises det, at leasingydelsen der tidligere blev udgiftsført direkte i driften tilbageføres, som påvirker driftsomkostningerne positivt. EBITDA bliver derfor påvirket positivt med 3,51 procentpoint efter ændringen. Efter ændringen til IFRS 16 er det afskrivninger og renter, som påvirker resultatopgørelsen, og derfor er disse poster i resultatopgørelsen højere efter ændringen. EBIT er forbedret efter ændringen, som skyldes, at den tilbageførte leasingydelse påvirker mere end afskrivningen. Det negative resultat efter ændringen kommer af renten, som betyder, at resultatet før skat bliver påvirket negativt med mio. Kr. 47. Det procentmæssige fald i resultatet før skat udgør 0,06%. Ændringen i resultatopgørelsen er nærmest ubetydelig, da den udlignes over tid, og derfor er ændringen ikke en reel trussel til resultatopgørelsen.

I nedenstående vises der, hvorledes balancen for DSV A/S ser ud inden indregning af operationelle leasingaftaler.

ASSETS (DKK m)	Note	2018
Intangible assets	3.2	16,742
Property, plant and equipment	3.3	2,490
Other receivables		291
Deferred tax assets	5.2	851
Total non-current assets		20,374
Trade receivables	4.4	13,252
Contract assets	3.4	1,554
Inventories	3.5	718
Other receivables		1,662
Cash and cash equivalents		1,158
Assets held for sale	3.3	94
Total current assets		18,438
Total assets		38,812

Figur 25 Aktiver for DSV A/S - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, s. 46

EQUITY AND LIABILITIES (DKK m)	Note	2018
Share capital	4.1	188
Reserves and retained earnings	4.1	14,373
DSV A/S shareholders' share of equity		14,561
Non-controlling interests		(29)
Total equity		14,532
Deferred tax liabilities	5.2	188
Pensions and similar obligations	3.7	915
Provisions	3.8	627
Financial liabilities	4.3	6,593
Total non-current liabilities		8,323
Provisions	3.8	412
Financial liabilities	4.3	545
Trade payables	4.4	7,646
Accrued cost of services	3.4	2,813
Other payables		4,087
Corporation tax		454
Total current liabilities		15,957
Total liabilities		24,280
Total equity and liabilities		38,812

Figur 26 Passiver for DSV A/S - Kilde: Årsrapport for DSV A/S, s. 46

I nedenstående er vist, hvorledes indregningen har betydning på balancen.

Balance	IAS 17	Ændring	IFRS 16
Aktiver			
Langfristede aktiver			
Immaterielle aktiver	16.742		16.742
Materielle aktiver	2.490		2.490
Brugsretsaktiver	-	8.651	8.651
Øvrige langfristede aktiver	1.142		1.142
Langfristede aktiver i alt	20.374	8.651	29.025
Kortfristede aktiver			
Varebeholdninger	718		718
Tilgodehavender	14.914		14.914
Øvrige kortfristede aktiver	1.648		1.648
Likvide beholdninger	1.158		1.158
Kortfristede aktiver i alt	18.438	-	18.438
Aktiver i alt	38.812	8.651	47.463
Passiver			
Egenkapital			
Aktiekapital	188		188
Kapitalbevægelser	14.344	- 47	14.297
Egenkapital	14.532	- 47	14.485
Soliditetsgrad, %	37,44%	-6,92%	30,52%
Langfristede gæld			
Udskudt skat	188		188
Realkreditinstitutter	-		-
Kreditinstitutter	-		-
Leasingforpligtelse	6.593	6.678	13.271
Anden gæld	1.542		1.542
Langfristede gæld i alt	8.323	6.678	15.001
Kortfristede gæld			
Realkreditinstitutter	-		-
Kreditinstitutter	-		-
Leasingforpligtelse	545	2.020	2.565
Leverandørgæld	7.646		7.646
Anden kortfristede gæld	7.766		7.766
Kortfristede gæld i alt	15.957	2.020	17.977
Forpligtelser	24.280	8.698	32.978
Passiver i alt	38.812	8.651	47.463
Likviditetsgrad	115,55%	-12,99%	102,56%

Figur 27 Effekt på balance for DSV A/S i mio. kr. - Egen tilvirkning

Ovenstående viser, hvordan indregningen af leasingaktiver og forpligtelser påvirker balancen. Konsekvensen på balancen er negativ, da materielle anlægsaktiver stiger med mia. Kr. 8,7, hvilket svarer til en stigning på 42,5% af de samlede langfristede aktiver og en stigning på 22,3% af de samlede aktiver. Tilsvarende sker der en stigning af leasingforpligtelserne, når denne indregnes mia. Kr. på 8,7 hvilket er en stigning på 121% af de samlede leasingforpligtelser.

Som vist i resultatopgørelsen, falder årets resultat med mio. kr. 47 Dette påvirker egenkapitalen negativt med mio. kr. 47 Grunden til faldet i egenkapitalen er forskellen i afdrag- og afskrivningsforløb.

Når egenkapitalen falder samtidig med, at aktiver og gæld forøges, vil det have en negativ påvirkning på soliditetsgraden, som vises nedenfor. Soliditetsgraden beregnes på følgende måde: egenkapital/aktiver i alt. Det er altså et udtryk for, hvor stor en del af aktivmasse, som er finansieret af egenkapital.

Soliditetsgraden falder fra 37,44% til 30,52%, hvilket er et markant fald. En veletableret virksomhed har typisk en soliditetsgrad på 30-40%⁴⁰ - der er dog ingen regler for, hvor stor soliditetsgraden bør være, da det kan variere alt efter branchen og virksomhedens type. Soliditetsgraden er oftest et nøgletal, som bliver analyseret, når virksomheder skal kreditvurderes, da den indikerer, hvor modstandsdygtig man er over for eventuelle fald i resultat og egenkapital. DSV A/S belyser selv problemet i deres årsrapport, hvor de skriver, at deres aftaler og vilkår med banken ikke bliver påvirket, selvom deres soliditetsgrad falder som følge af, at operationelle leasingaftaler skal indregnes i balancen.

Ligesom soliditetsgraden bliver påvirket negativt, bliver likviditetsgraden også påvirket negativt. Likviditetsgraden viser forholdet mellem omsætningsaktiver og kortfristet gæld - altså hvor god en betalingsevne virksomheden har. Den beregnes på følgende måde: omsætningsaktiver/kortfristet gæld. Likviditetsgraden falder fra 115,55% til 102,56%. Dette er et markant fald, som skyldes, at den kortfristede leasinggæld stiger, uden at omsætningsaktiverne stiger.

At DSV A/S skal indregne deres operationelle leasingkontrakter, får altså en negativ påvirkning på især nøgletallene i balancen. At aktiverne stiger, er som sådan ikke negativt, dog stiger forpligtelserne ligeledes sammen med et fald i egenkapitalen, som får en negativ påvirkning på nøgletallene. At egenfinansieringen falder påvirker risiko og stabiliteten i virksomheden. DSV A/S er en virksomhed med mange operationelle leasingkontrakter, som tidligere var udeladt af balancen. De påvirkes derfor i højere grad, end virksomheder med mindre operationelle leasingkontrakter.

⁴⁰ Finansiell rapportering, Elling, Jens

DSV har i deres årsrapport, udarbejdet mange analyser samt forklaret en del om ændringen til IFRS 16. Dette er en klar indikation om, at ændringen bliver taget seriøst, selvom DSV forsøger at nedtone konsekvenserne i deres årsrapport.

4.4 Retvisende billede/ information til regnskabslæser

Ifølge IAS 1 skal aflæggelse af årsregnskab opnå et retvisende billede af den finansielle stilling og indtjening i virksomheden⁴¹, samt for at opnå sammenlignelighed både på virksomhedens egne regnskaber og andre virksomhedsregnskaber. Som tidligere beskrevet er der stillet spørgsmål til, om det retvisende billede opnås, når de operationelle leasingkontrakter blev indregnet efter IAS 17, hvor man undlod indregning men blot oplysning om de kommende ydelser.

Der kan efter gennemgang af de to ovenstående virksomheder Royal Unibrew A/S og DSV A/S stilles spørgsmål til, hvorvidt det retvisende billede er kommet til udtryk ved, at der er ikke er sket indregning af de operationelle leasingkontrakter.

Analysen har fælles for begge af ovenstående virksomheder haft den betydning, at implementeringen af IFRS 16 har betydet en ændring på virksomhedens resultatopgørelse, balance og nøgletal. Påvirkningen på resultatopgørelsen har vist, at begge virksomheder, lider et "front-load" af omkostninger de første år - dog som beskrevet vil dette udligne sig over tid. Dog kommer det retvisende billede sig til udtryk, da der ved indregning efter IAS 17 ikke skete forskydning på rentedelen, hvor denne var indregnet under leasingydelse som en lineær omkostning. Konsekvensen fra IFRS 16, har betydet at renteomkostningerne nu følger gælden, hvorfor det retvisende billede kommer til udtryk, præcis som hvis der var sket finansiering fra et kreditinstitut.

Også indregningen har betydet en stigning på virksomhedernes balancesum, hvor det i Royal Unibrew er svarende til ca. 2 %, hvorimod det er mere interessant at se på DSV A/S, hvor balancesummen er steget med ca. 30 %. Tidligere hvor de operationelle leasingkontrakter blot krævede en noteoplysning og ingen indregning, kunne det for regnskabslæser været svært at overskueliggøre virksomhedens samlede forpligtelser, ligesom beregning af nøgletal til fx en fremtidig kreditvurdering kunne være vanskeligt. Ved indregningen er det derfor muligt at få et overblik over de samlede aktiver og

⁴¹ Deloitte, IAS 1

forpligtelser i virksomheden, hvorfor det tør siges, at det retvisende billede også kommer sig til udtryk her.

5. Konklusion

“Hvilke betydninger vil ændringen fra ISA 17 til IFRS 16 vedrørende leasing have for den regnskabsmæssige behandling for hhv. regnskabsklasse B, C og D, og har ændringen nogen betydning i forhold til det retvisende billede, kontra tidligere?”

Definitionen på, hvornår et aktiv skal indregnes, er den største ændring fra IAS 17 til IFRS 16. Det er brugsretten over aktivet, som er i fokus, og derfor skal alle leasingaftaler som udgangspunkt indregnes i balancen. Tidligere skulle aktivets økonomiske værdi samt alle væsentlige risici tilgå virksomheden, før det blev defineret som et aktiv og derfor skulle indregnes i balancen. Regnskabsklasse B virksomheder bliver ikke påvirket af ændringen, da de fortsat kan indregne efter IAS 17 og derved udgiftsføre alle løbende leasingydelser. Den nye IFRS 16 regulering er muligt for dem at tilvælge, såfremt dette ønskes.

Når der skal foretages indregning af den operationelle leasingaftale, er principperne meget ens med reglerne for indregning af finansielle leasingkontrakter - dog er der kommet øgede krav, hvor der løbende skal ske en revurdering af forpligtelsen af leasingaftalen. Endvidere indeholder den nye standard undtagelser til korte aftaler og aftaler med aktiver af lav værdi, hvor det kan undlades at indregnes.

Den typiske leasingaftale på et driftsmiddel eller produktionsanlæg, der hidtil blot har været oplyst med leasingydelserne i noterne, skal der derfor nu ske indregning heraf.

Endvidere blev det undersøgt, hvorledes indregningen har betydning for virksomhedernes hoved- og nøgletal. Hidtil hvor resultatopgørelsen blev påvirket af løbende omkostninger fra operationelle leasingkontrakter. De løbende omkostninger bliver nu erstattet af afskrivninger og renter fra leasingaktivet, ligesom man tidligere har gjort med finansielle leasingkontrakter efter IAS 17 standarden, som er beskrevet tidligere i rapporten.

Ved IAS 17 skulle det klassificeres, hvilken leasingtype kontrakten indeholdt, hvor operationelle leasingkontrakter ikke skulle indregnes i balancen. Ændringen til IFRS 16 afskaffer denne klassifikation. Ved IFRS 16 skal man i stedet klassificere om, hvorvidt

der er tale om en leasingaftale eller ej. Her skal det vurderes, om der er tale om et specifikt aktiv, og om brugsretten tilgår leasingtager.

Der er mange nye vurderinger, som skal foretages, når man indregner kontrakten i balancen. Ved leje af lokaler skulle en lejekontrakt sjældent indregnes i balancen. IFRS 16 gør det altså vanskeligt ved leje af lokaler, da der løbende skal laves skønsmæssige vurderinger, som er mere omfattende og derved tvinger leasingtager til at revurdere den nuværende økonomiske situation, som har en direkte påvirkning på regnskabstallene. IFRS 16 er mere kompleks at benytte, da indregningen i balancen kræver større kendskab til bestemmelserne heri. Resultatet heraf er dog, at den økonomiske stilling i virksomheden bliver revurderet og derved giver et retvisende billede af regnskabet.

I analysen af Royal Unibrew A/S og DSV A/S fremgår det tydeligt, at størrelsen af de operationelle leasingkontrakter bestemmer, i hvor stor grad årsrapporten bliver påvirket. Fælles for begge virksomheder er, at soliditetsgraden bliver påvirket markant i første indregnings år. Det skyldes en stigning af aktiver og forpligtelser, som betyder, at egenkapitalen udgør en mindre andel af de samlede aktiver. Derudover bliver egenkapitalen påvirket minimalt i det første indregningssår, da afskrivninger og renter påvirker årets resultat negativt.

Ændringen til IFRS 16 får en direkte indflydelse på den regnskabsmæssige behandling af leasing hos virksomhederne i regnskabsklasse C-D. Indregningen af operationelle leasingkontrakter påvirker den finansielle stilling i virksomhederne med øjeblikkelig virkning - dog kommer det retvisende billede sig til udtryk, da der ved indregning efter IAS 17 ikke skete forskydning på rentedelen, hvor denne var indregnet under leasingydelse som en lineær omkostning. Konsekvensen fra IFRS 16 har betydet, at rentekomkostningerne nu følger gælden, hvorfor det retvisende billede kommer til udtryk, præcis som hvis der var sket finansiering fra et kreditinstitut.

Også indregningen har betydet en stigning på virksomhedernes balancesum. Tidligere hvor de operationelle leasingkontrakter blot krævede en noteoplysning og ingen indregning, kunne det for regnskabslæser været svært at overskueliggøre virksomhedens samlede forpligtelser ligesom beregning af nøgletal til fx en fremtidig kreditvurdering, kunne være vanskeligt. Ved indregningen er det derfor muligt at få et overblik over de

samlede aktiver og forpligtelser i virksomheden. Årsrapporten er altså mere nøjagtig, som er med til at øge kvaliteten og dermed det retvisende billede af årsrapporten.

6. Litteraturliste

Bøger og artikler

Finansiell Rapportering – Elling, Jens O. 4. Udgave, 2. Oplag 2017

FSR - Ændrede regnskabsregler på vej: Nye regler om indtægter og leasing, 3. oktober 2018
https://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Regnskaber/Love%20og%20bekendtgørelser/Aarsregnskabsloven/IFRS%2015%20og%20IFRS%2016%20i%20AARL

IFRS - Introduktion til de internationale regnskabsstandarder, Deloitte - 5. udgave, 1. oplag 2018

Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven - 3. udgave 2016/17

Leasing efter IFRS 16, En overskuelig introduktion til IFRS 16-standarden
<https://www.pwc.dk/da/nyt/2018/ifrs-16.pdf>

Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder - fra dansk praksis til IFRS - Fedders Jan, Steffensen Henrik, og Lassen, Kim Tang. - 1. oplag, 5 udgave 2017

Standarder, love og vejledninger

IAS 1 - Præsentation af regnskaber

IAS 17 - Leasingkontrakter

IFRS 7 - Finansielle instrumenter

IFRS 16 - Leasingkontrakter

Artikler og internetsider

History of Lease Accounting: IFRS 16
<https://explore.leaseaccelerator.com/history-of-lease-accounting-ifrs-16/>

Hvad betyder den nye leasingstandard, IFRS 16 for din virksomhed? - PWC, Lassen, Kim Tang.
<https://www.pwc.dk/da/nyt/2016/leasingstandard-ifrs-16.pdf>

IASPlus - IAS 17
<https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias17>

IASPlus – IFRS 16
<https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs-16>

Ny IFRS-standard om leasing kan øge lejers incitament til korte lejeaftaler - EY, 8. november 2018

<https://www.ey.com/dk/da/industries/real-estate/ey-artikel-20181108-ny-ifrs-standard-om-leasing-kan-oegge-lejers-incitament-til-korte-lejeaftaler>

Årsrapporter

Royal Unibrew A/S - årsrapport for 2017, offentliggjort 13. juni 2018

DSV A/S - årsrapport for 2018, offentliggjort 27. marts 2019